

Szerkesztőség

Arad, Acsév-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megelenk naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lej

Fél évre ... 540 Lej

Negyed évre ... 270 Lej

Havonta ... 90 Lej

Hirdetések elszámolás szerint

Egyes szám ára 5 lej

vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Titulescut szenátorsággal jutalmazták.

A nemzetiek alba-uliai gyűlése rendezte meg a lefolyást. — Még szigorúbban ellenőrzik a kisebbségi iskolákat.

(Az Aradi Közlöny bucurestii tudósítójának távirata.) A parlament megnyitásának előestéjén egyes politikai körök sugalmazásából — mint ismeretes — olyan kombinációk terjedtek el, hogy a kormányban rövidesen nagyobb személyi változások lesznek. Kormánykörök kijelentése szerint a miniszterváltozásokról szóló hírek legelőször is koraiak, mert a parlament megnyitása előtt a kormány kebelében semmi változás nem fog történni. Ilyenformán csakis tendenciózusnak mondhatók a Titulescu távozásáról szárnyra kelt hírek is, annál is inkább, mintán Titulescu egyetemi szenátorra történt megválasztása bucurestii körökben éppen úgy, mint a kormányban nagy örömet keltett és ezt a győzelmet úgy tekintik, mint a külügyminiszter genfi fáradozásainak jutalmát, amelyet ugyan csak megérdemelt. Azokat a kommentárokat, amelyeket a sajtó egyszerre a genfi eredményekhez fűz és azokat Románia érdekeire nézve kedvezőtleneknek mondja, illetékes körökben csak belpolitikai természetű polémiának tekintik, aminek semmi kihatása nem lehet a külpolitika mai állására vonatkozólag. Ezzel szemben tény az, — mondják — hogy az eredmény teljesen megfelel Románia érdekeinek és a döntés nem változhat meg a Népszövetség decemberi ülészekán sem.

A kormány részéről tett cáfolatok között figyelmet érdemel Duca belügyminiszter kijelentése is, amely szerint a leghatározottabb formában megcáfolja néhány bucurestii lapnak azt a teljesen fantasztikusnak minősített híret, hogy Erdélyben bizonyos csapatmozdulatok fognak történni a nemzeti-parasztpárt alba-uliai kongresszusával kapcsolatban. Kormánykörökben különben is az alba-uliai kongresszust olyan manifesztációnak tekintik, amely a nemzeti-parasztpárt programjával összhangban áll és annak keretében fog lefolyni. A párt erdélyi vezetői is ilyen értelemben nyilatkoztak, aminek következtében lényegesen enyhült az az ideges hangulat, amelyet a kérdéssel ellentétes hírek idéztek elő. A kongresszus ügye egyébként — írja a Cuvantul — a szombati minisztertanácson is szóba jött, de erre vonatkozólag nem történt semmilyen állásfoglalás. Elhatározta még a minisztertanács, hogy az erdélyi mókoknak megígért támogatást sürgősen folyósítja. Az a miniszteri bizottság, amely a mókok ügyével foglalkozik, megbízást kapott a teendők sürgős elvégzésére is.

Érdekes eseménye még a mai napnak az a miniszteri határozat is, amely szerint Anghelescu közoktatásügyi miniszter a legközelebbi napokban körrendeletben fogja felszólítani a kisebbségi iskolákat, hogy tartsák be minden tekintetben a törvényes intézkedéseket. Közzé is fogja a miniszter, hogy számos inspekción és vizsgálatot fognak tartani abban az irányban, vajjon a kisebbségi iskolák betartják-e a fennálló törvényeket és rendeleteket.

Paléologue hamisítványnak jelenti ki a jegyzéket

Egyes verziók szerint a frankhamisítók bosszúja ez a leleplezés. Allítólag Windischgrätz szerezte meg a jegyzéket. — A Magyarság főszerkesztője hiteles helyről kapta az okmányt.

A Paléologue-jegyzék ügye napról-napra bonvolultabbá válik. Ma már az a helyzet, hogy az ügy hullámai hamarosan átcsapnak a politika terére is, sőt olyan hírek vannak elterjedve, hogy a rendőrség is nagy apparátussal nyomoz annak kiderítésére, hogy miképpen került ez a nagy jelentőségű akta a Magyarság című lap hasábjaira.

A leleplezés Windischgrätzék műve?

Jól informált körök szerint a Paléologue-ügy, mint jól hajított bomba repült a kormánypozícióba. A bombavetés tulajdonképpen Teleky ellen irányult. Emlékeztet még Telekynek a szereplése a frank-perben, ennek dacára Teleky a beteg Bethlen István miniszterelnök utódának van kiszemelve. Azon a napon, amelyen az első leleplezés a „Magyarság”-ban megjelent, Teleky éppen Apponyi birtokán időzött, hogy vele az új kormányalakítás ügyében tanácskozzék. Jól informált forrás szerint a leleplezés tulajdonképpen a frankhamisítók bosszúja és Windischgrätz politikai műve. Windischgrätz és barátai sohasem tudják elrejtetni Telekynek, hogy cserben hagyta őket. Windischgrätz kitünő összeköttetéssel a külügyminiszteriumhoz és ép oly kapcsolattal a „Magyarság”-hoz — közismertek. Windischgrätz barátai segítségével megszerezte a külügyminiszterium irattárában fekvő nevezetes francia jegyzék eredeti szövegét és azután átadta azt a „Magyarság”-nak. A vizsgálatot a rendőrség nagy apparátussal vezeti, de nem sikerült még neki azokat a személyeket megtalálnia, akik a jegyzéket a külügyminiszteriumból kiemelték.

Trebitch Lincoln szerepe.

A francia parlament egyik befolyásos tagja ma megerősítette, hogy Paléologue-gal magyar részről folytatott tárgyalások Magyarország részére tényleg rendkívül kedvező helyzetet teremtettek Franciaországban, amelyet a francia külügyminiszterium magyarbarát propagandával igyekezett megerősíteni. Kijelentette, hogy ezt a jegyzéket sohasem látta, azonban annak nyilvánosságra hozott tartalma mindenben megegyezik a hivatalos hangulatkeltéssel, amely Magyarország érdekében akkor megindult.

A francia politikus határozottan emlékszik arra, hogy a Magyarországra nézve kedvező hangulatot a Temps-nak egy közleménye szün-

Paléologue hamisítványnak jelenti ki a jegyzéket.

Párisból táviratozzák: Maurice Paléologue Párisba érkezett és olyan nyilatkozatot tett az öt meginterjúvoló újságírók előtt, amely ismét más és meglepő világításba hozza a nagy port felvert jegyzék ügyét. Paléologue így nyilatkozik:

— Français Barkert, akinek neve a jegyzék alá van írva, nem ismerem, sohasem láttam és vele sohasem voltam semmilyen összeköttetésben. Nem csak erről, de hasonló tartalmú okiratról sincsen tudomásom. A valóság annyi, hogy az időtájt fog-

tette meg, amely szerint Magyarország Franciaországgal egy kedvező béke feltételeiről tárgyal, sőt a német vezérkar volt főnökének Ludendorffnak megbízottjával Bauer ezredessel titkos katonai megegyezést készítenek elő a közismert politikai kalandornak Trebitsch-Lincoln-nak közbejöttével. Ez a híresztelés nagy visszatetszést keltett a francia közvéleményben, úgy hogy már nem voltak hajlandók folytatni a megkezdett magyarbarát politikát. Valószínű azonban, hogy a Temps közleménye nem mindenben fedte a valóságot, mert bizonyos, hogy sem Németország, sem Magyarország nem állhatott szóba Trebitsch-Lincoln-nal.

Anglia is hajlandó volt engedményekre.

A felszínre dobott világszenzációval kapcsolatban nyilvánosságra kerülnek olyan érdekes események, amelyekről a közvéleménynek eddig nem volt tudomása. Kiderült, hogy 1920-ban Anglia is a legnagyobb engedményekre lett volna hajlandó, ha Magyarország segíti Lengyelországot a szovjettel szemben. Marczali Henrik egyetemi tanár, hírneves történelmi tudós ma nyilatkozott munkatársunknak erről a kérdésről. Kijelentette, hogy Mr. Hochler angol követ 1920. július elején magához hívatta és kérdést intézett hozzá, hogy vajon Magyarország hajlandó-e teljes erejét latbavetni Lengyelország érdekében. Az angol követ, aki jóbarátja Marczalinak, kormánya véleményét mondotta el, amely szerint nagy engedményekre hajlandó Anglia Magyarországgal szemben, ha Lengyelországnak segítségére lesz.

Párisban nincs nyoma a jegyzéknek.

Párisból érkezett jelentések szerint nyomozás indult a külügyminiszteri irattárban és megállapították, hogy a Paléologue-jegyzéknek ott nyoma sincs. Hivatalos vélemények szerint a levél, illetve jegyzék a nyilvánosságra hozott formájában valódi nem lehet, mert olyan számozás, amely a jegyzéken olvasható, a francia külügyminiszteriumban nincs.

— Kétségtelen, hogy Paléologue — mondotta párisi informátorunk — a külügyminiszter hivatalos papirosán magánlevelet is irhatott, ehhez joga volt, de elképzelhetetlen, hogy magánlevelet aláírta volna egy Barker nevű urral és iktatószámokkal látta volna el. Amikor a békeszerződés elkészítését tárgyalták, tényleg felmerült a magyar kérdés is, előnyös formában Magyarország javára. Részletekről azonban felvilágosítást nem adhatok.

lalkoztam a román-magyar egyezséggel és a magyar, valamint a jugoszláv vasutak ügyéről tárgyaltam. A kérdéses okiratot Barker, vagy más valaki művének tartom, aki felhasználta közismert nézetelmét és nevet aláírták, hogy az okirat hitelességét bizonyítsák. A budapesti sajtóban közzétett okiratot közönséges hamisítványnak jelentem ki.

Természetesen ez a nyilatkozat nagy fel-tűnést keltett. Tény azonban az, hogy a nyilvánosságra hozott állítólagos Paléologue-

Nem szűnik meg a vizum az utódállamok között

Nemcsak Magyarország, de Románia és Jugoszlávia sem hajlandók a vizumrendszer feladására.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Bécs és Prága között már hetek óta tárgyalások folynak a vizum-kényszer kölcsönös eltörlésére az osztrák, illetőleg csehszlovák állampolgárokra vonatkozólag. Hasonló tárgyalások folynak Prága és Berlin között is, míg az osztrák-német viszonylatban már tavaly megszűnt a vizum. Minden valószínűség szerint Prága tárgyalásai Béccsel és Berlinnel rövidesen eredménnyel járnak és így egyrészt Csehszlovákia és Ausztria, másrészt Csehszlovákia és Németország között is eltörlik a vizumkényszert.

Ezekkel a tárgyalásokkal kapcsolatban a napokban prágai forrásból az a hír terjedt el, hogy a középeurópai utódállamok, tehát Csehszlovákia, Ausztria, Lengyelország, Jugoszlávia és Románia között is megindultak a tárgyalások a vizum eltörlésére úgy, hogy nem-

sokára az összes utódállamok közötti viszonylatban megszűnik a vizum Magyarország kivételével, amely ragaszkodik a vizumkényszerhez politikai és gazdasági okokból.

Amint az Aradi Közlöny bécsi szerkesztősége értesül, ezek a hírek minden alapot nélkülöznek, mivel nemcsak Magyarország, de Jugoszlávia és Románia sem hajlandók a vizumkényszer megszüntetésére, ugyancsak politikai és gazdasági okokból.

Ugy a jugoszláv, mint a román követségen a tudósítónk érdeklődésére kijelentették, hogy a belgrádi, illetőleg bucaresti-i kormányok semmiféle tárgyalásokban nem vesznek részt, amelyek a vizum eltörlésére vonatkoznak, mivel a jelenlegi viszonyok közepette igen kockázatos lenne a határokat minden ellenőrzés nélkül mindenki számára megnyitni.

Zsidó Konnersreuth Csehszlovákiában.

Népvándorlás indult egy csehországi csodakúthoz. — A fürdő csodatevő hatása ezeket csábít Ronspergbe.

Prágából jelentik: Ronsperg délcsehországi városkában nemrégiben az ottani zsidótemplom újjáalakítása közben egy nagyobb követ, valószínűleg egy malomkövet találtak, amelyen régi zsidó fölírat van. A fölírat azt mondja, hogy Baalschem, a Chassidim nevű zsidó szekta alapítója 1744-ben a ronspergi forráskútban 310-szer megfürdött és fölfedezte, hogy a viznek gyógyító hatása van. A gyógyító hatás a természetlenséggel szemben is kedvező. A kő felfedezéséről szóló hír a zsidó lakosságnál hamarosan elterjedt, különösen pedig azok között a lengyel zsidók között, akik Karlsbadban és Marienbadban tartózkodnak gyógykezelés céljából. Ezek most nagy tömegekben,

vasuton és autobuszon zárandokolnak el Ronspergbe, ott órák hosszat imádkoznak a csodaforrás mellett, végül pedig megfürödnek a csodás hatású vízben, abban a szent meggyőződésben, hogy a víz minden betegségüktől meggyógyítja őket. A fürdőt számos asszony is fölkeresi.

Spiro munkácsi csodarabbi a napokban Ronspergben tartózkodott és az ügyet alaposan kivizsgálta.

Végleges ítéletet egy rabbiülés fog mondani, amely legközelebb Galiciában ül össze. A ronspergi csodát már üzletileg is kihasználják: a ronspergi vizet már üvegekben is árusítják.

Halálraítéltek egy feleséggyilkos tanárt.

Az Erdélyi-Forgács Anna-eset prágai pendantin.

Prágából jelentik: Ma éjjel hirdette ki az esküdtbiróság ítéletét Wojtechovszki tanár bűnpörében, aki feleségét félmillió cseh koronára biztosította, aztán megölte. A tanár a bírák előtt mindvégig tagadott, a tanuk egy része azonban döntően ellene vallot-

tak. Közvetlen bizonyítékok a vádlott ellen nem sikerült felhozni. Mindennek dacára az esküdttek bűnösnek mondták ki a tanárt és a verdikt alapján a bíróság kötél általi halálra ítélte.

Művészet.

A Minerva kulturdélutánja

Az új igazgatóság idel programjának jólsikerült debüje.

Az aradi Minerva kulturegylet már hosszabb ideje fejt ki eredményes munkát Aradváros kulturájának előrehaladása terén. Lelekesedő tagtábor, agilis vezetőség minden lehetőt elkövetve igyekeznek, hogy nívós kultúrelőadásokkal, nevelő együttműködéssel létalapot nyújtsanak egyesületüknek és egyben Aradváros kulturája körül is előbbrelendítési eredményeket érjenek el. A múltban már számos jólsikerült műkedvelőelőadást rendeztek a Minerva tagjai, most azonban ez új vezetőség — élén Beck Richárd igazgatóval — szakítva az eddigi rendszerrel, hivatásos és márkás művészekkel csinálta meg az idel programját, amelynek debüje tegnap volt a Kulturpalota nagytermében. Nyitány után H. Sziklay Gizi táncitanárnő tanítványai: Hesz Mancsi, Wild Tubi, Kaiser Aranka, Reisz Kató, Schmelkónóvérék ügyes nemzeti csoport-táncokat lejtettek, majd Deésy Jenő, Földes Mihály, Győzőné „Lipi-Lupi” című kis komédiával szórakoztatták a közönséget. Baranyi Bella művészettel interpretált hegedűszámait percekig tapsolta a közönség. A zongorakiséretet Salgó Baba látta el nagy gonddal, művészettel. Halász Ica énekelte kifogástalanul néhány dalt ezután Gellért Pál stílusos zongorakiséréte mellett.

Majd Rudas, Győzőné, Kun Dezső és Deésy közreműködésével a „Krumplikapálás” című vígjáték keltett őszinte tetszést. Utána Schlattner Gyula világtalan zongoraművész kapott sok elismerő tapsot. A műsor utolsó számaként Rudas, Földes, Deésy, Kun és Győzőné ismét egy kis komédiát adtak elő nagy derűltségtől kísérve.

* A színház műsora. Kedd: Alexandra, Horváth Mici fellépte. Bing János, Galetta Ferenc vendégek. (A. bérlet.) Szerda, október 5.: Régi Oroszország. Itt először. Forgó színpaddal, új kiállítás, premier helyérek. (B. bérlet.) Csütörtök, október 6.: Régi Oroszország. (C. bérlet.) Péntek, október 7.: Régi Oroszország. (A. bérlet.) Szombat, október 8.: Délután 3 és fél órakor: Régi Oroszország. (Bérletszünet.) Este: Román előadás. Vasárnap, délután 4 órakor: Régi Oroszország. Este 8 és fél órakor: Régi Oroszország. (B. bérlet.)

* R. Horváth Mici, Jung János és Deésy Jenő bemutatkozása. Vasárnap, este az aradi színtársulat operett-együttesének többi tagjai folytatták bemutatkozásukat és ez alkalommal Kálmán Imre tavaly nagy sikert aratott operettje: a Marica grófnő ment. Kedves, meleg, ünnepi est volt a kerete az előadásnak, az új tagok bemutatkozásának, amelynek sorát a színtársulat másik primadonnájával: R. Horváth Micivel kezdjük. A közönség szimpatikus ismerőse énekben a megszokott művészi, játékában finom öltözködésében maga, izlésű és a címszerepet azzal a közvetlenséggel tolmácsolta, amely méltán kiérdemelte a közönség spon-tán és sűrűn megnyilvánult tetszésnyilvánításait. Jung János volt a második debütans. A fiatal művészember kellemes meglepetése volt az előadásnak. Gyönyörű, terjedelmes baritonjával sí-mán fogja a magasabb fekvéseket és ehhez meleg-

ség, elegancia, a játékban férfias kifejező erő járul, amelyek joggal mondhatják el velünk azt, hogy Jung Jánosban Erdély egyik sokrahiatott honvivőjét ismertük meg, ki egy csapásra meghódította az aradi közönséget. Deésy Jenőt szintén ismerjük már. Most is friss volt a humora, rendkívül ügyesen táncolt és ő is jelentős részese a szinte teljesen új szereposztású Marica grófnő előadása sikerének. Új volt még Betegh Béby is a szubrett-szerepben. Kedvességével, szép énekszámával Deésyvel való duettjeivel meleg sikert könyvelt el. A többi régi szereplők jó alakításokkal szolgálták az est sikerét. Gellért Pál biztos pálcája adott lendületet a zenekarnak. Hetényi gondosan rendezett. (s.)

* Az idei szezon első koncertje nagy meglepetést hoz, amennyiben egy elsőrangú, 46 tagú zenekar adja elő Rimsky-Korssakow, Schubert, Sains-Saens, Borodin, Glinka és Enescu legszebb szimfóniáit. Az október 12-i zenei eseményhez jegyek Sándor F. könyvkereskedésében kaphatók.

Uj! Senff katalogus megérkezett

Sándor Ferenc könyvüzlete.

* A Régi Oroszország. Esztendőnk hosszú sora óta a legnagyobb drámai siker Európa minden színpadán: Alfréd Neumann hatásos, szenzációs, kilenc képből álló drámája, a Régi Oroszország. A kétszáz évvel ezelőtti Oroszország képét festi meg megrázó erővel a szerző igen izgalmas mese keretében. Budapesten száznál több előadást ért meg Kosztolányi Dezső mesteri fordításában a hatalmas dráma. Az aradi színház drámai együttese Mészáros Béla rendezésével napok óta a legnagyobb ambícióval készül a Régi Oroszország bemutatójára, amely szerdán lesz. Nemcsak művészi-
leg, hanem technikailag is a legnagyobb nehézségeket röjja ez a darab a színészre és rendezőre egyaránt. Nálunk a főszerepeket Fekete Irén, Szendrey szinigazgató, Jávor, Mészáros, Olasz, Kun Dezső, Kallós játsszák. A kisebb szerepeket is elsőrendű szereplők alakítják.

* Az Alexandra, Szirmay nagyszerű operettje kerül színre kedden este. Az Alexandra, amely nálunk is hatalmas sikert aratott, most indult el európai diadalutjára. A keddi előadás a darab címszerepét Horváth Mici játssza. Ebben a szerepben Horváth Mici legszebb és legmaradandóbb sikereinek egyikét aratta és bizonyos, hogy ezuttal is magával fogja ragadni a közönséget. Partnere Bing János, aki vendégként már többször nagy sikerrel játszotta a király hálás és nagyszerű szerepét.

* Szombat délután 3 és fél órakor a Régi Oroszország van műsoron. Este román előadás lesz.

* Az esti előadások vasárnap kivételével mindenkor 8 és fél órakor kezdődnek.

Gyermekköcsik és székek leolcsóbban Hegedűs-cégnél Aradon.

UJ KÖNYVEK

Olcsó Mikszáth Kálmán-könyvek az utódállamok magyarsága részére. Az utódállamok magyarsága a magyar klasszikusok műveihez csak nehezen és igen drága áron juthat hozzá. Különös figyelmet érdemel tehát, hogy most egy belgrádi könyvkiadó cég Mikszáth Kálmán válogatott regényeit olcsó áron hozza forgalomba. Valamennyi Mikszáth-könyv teljes egész és kihagyások, rövidítések nélkül, jó papíron nyomva, díszes kötésben kerül forgalomba. Egy-egy kötetnek ára 40 lej. A gyűjteményben megjelennek: Szent Péter esernyője, Beszterce ostroma, A Noszty-fiu esete Tóth Marival, Különös házasság, Uj Zrinyiász, Akli Miklós, Prakovszky, a süket kovács, A kis primás, Galamb a kalitkában, Tót atyafiak, A jó palócok, A vén gazember, A beszélő köntös, Fekete város. A könyvek kiállítása annyira luxuriózus, hogy minden könyvtárnak díszére valának. A díszes kiállítású könyveket azért lehet ily olcsón adni, mert könyvárusi forgalomba nem kerülnek, csupán a megrendelő kapja meg, aki a lapunk hirdetési oldalán levő megrendelést kivágja és azt a 40 lej vételárral együtt beküldi a belgrádi kiadó cég megbízottjának: S. Stojkovičs, Timisoara (Belváros) Strada Primurei 4.

HINTASLEÁNY.

HARRY LIEDTKE

200-ik jubiláris filmje
az Appollo következő műsora.

Németország ünnepli Hindenburgot

Hatalmas tömegek, virágos, küldöttségek és tizenötezer üdvözlő távirat. A német fajvédők nem ünneplik az elnököt. — „Harcias szellem nyilvánult meg az ünnepségen“ — mondják a francia lapok.

Berlinből táviratozzák: Hindenburg születésnapját fényes keretek között ülte meg a német főváros. Hindenburg tegnap palotájában fogadta a küldöttségeket, amelyek között láthatók voltak az összes társadalmi és politikai intézmények megbízottai. Elsőnek Marx kancellár a birodalmi kormány élén járult az ünnepelel és tolmácsolta a nemzet jókívánságait. Az üdvözlő szavakra Hindenburg a következőket válaszolta:

Sóhaj a — Rajna felé ...

— Ezen órában gondolataink elsősorban a megszállt Rajnavidéken élő testvéreink felé fordulnak, akiknek feiszabadítását mélyszégyes csalódásunkra még nem tudtuk elérni. E helyen üdvözlöm őket abban a reményben, hogy a Rajnavidék minél előbb felszabadul. A legközelebb óhajom az, hogy a német nép egységben forrjon össze és vállvetve folytatott munkával emelkedjék ki a jelen mélységéből. Reméljük, hogy a mai Németország megtalálja az utat a jövő erős, egységes és szabad Németországhoz.

A lelkes óvációval fogadott szavak után Braun miniszterelnök a porosz kormány élén, majd Németország képviselői, a birodalmi gyűlés elnöksége, a véderő képviselői, végül a régi hadsereg képviselőinek élén Mackensen tábornok üdvözölte az ünnepelet.

Életveszélyes tolongás Berlin uccán.

A világ minden részéről özönével érkeztek üdvözlő táviratok Hindenburg születésnapjára. Már kora reggel az elnöki palota előtt olyan óriási embertömeg gyűlt össze, hogy a rendőrségnek különleges intézkedéseket kellett foganatosítania. A palotát nyolcvan berlini kerész meglepetésként az éjszaka valóságos virágerdővé varázsolta. Amikor az elnök délután a Stadionba hajtatott, a tizenkét kilométeres utvonalon négyes sorokban álltak sorfalat a különböző egyesületek, amelyek rajai lelkesen éltették az ünnepelet. A hatalmas tömegben husz ember rosszullett, egy néző szívvelhűdést kapott és meghalt. A Stadionban negyvenezer iskolásgyermek vonult el az elnök előtt és tizenkétezer tagból álló énekkar hazafias dalokat adott elő.

Hindenburg születésnapja különben ünnepi mezbe öltöztette Berlint. Óriási tömeg állott állandóan az elnöki palota előtt, szakadatlanul jöttek az autók és a kocsik s ezt a nagy mozgalmat boldog érdeklődéssel figyelte egy csomó ünneplőbe öltöztetett gyermek — Hindenburg unokái. A filmoperátorok s fényképezők gyakran lefotografálták őket.

A postának külön szolgálatot kellett felállítani az elnöki palota részére, oly hatalmas méretekben jöttek a születésnap ajándékokat tartalmazó csomagok, levelek és táviratok. Eddig több mint 15.000 táviratot kapott Hindenburg, akit megleghangu sürgönyben üdvözölt Hainisch osztrák köztársasági elnök. Szombat este nagy fáklyásmenet és impozáns tüzijáték volt Berlinben.

Ludendorff tüntetőleg távolmaradt.

Feltűnést keltett, hogy az ünnepségen a német fajvédők nem vettek részt. Ezt a tanenbergi incidensre vezetik vissza, mivel akkor Ludendorff, a fajvédők vezére nem volt hajlandó elvonulni embereivel az elnöki emelvény előtt, mivel azon helyet foglalt Marx kancellár és a keletporoszországi demokratapárt elnöke is. Ludendorff el is hagyta emiatt a pódiumot és megtiltotta a fajvédőknek a Hindenburg ünneplésén való részvételt.

Amnesztia.

Hindenburg elnök egyébként születésnapja alkalmából hetvenöt elítéltnak adott amnesztiát és elhatározta, hogy személye elleni kihágá-

sokért indított büntető eljárásokat visszavonhatja.

A párisi sajtó ellenszenves hangon ír az ünnepekről.

Párisból táviratozzák: Hindenburg ünnepléséről a sajtó pártkülönbség nélkül ellenszenvesen ír. Azt fejtetik, hogy a császárság ünnepei elevenedtek meg Berlinben. Ugyanolyan zene, ugyanaz a tömeg és egyenruhák,

Kiélesedik a helyzet Franciaország és a szovjet között

A szovjet pótolhatatlannak tartja Rakovszkyt. — Erélyes francia demars, amelyre Csicserin válaszol. — Szakítás előtt áll a két nagyhatalom.

Moszkvából jelentik: A szovjetkormány hivatalos lapja, az Izvestija, „A szakítás előestéjén“ címmel cikket írt a francia kormány határozatáról. A lap hosszasan fejtegeti, hogy már elintézték a látszólagos a Rakovszky-affér, amikor a francia jobboldali reakció kedvében akarván járni az angol petroleum-nagyiparosoknak, akcióba kezdett. Ezzel a francia kormány veszedelmes felelősséget vett magára, mivel a szovjet pótolhatatlannak tekintti Rakovszkyt. Az Izvestija természetesnek tartja, hogy minden külföldi szovjetkötet kommunista, amit egyiknek sem lehet bűnűl felróni.

A szovjet ezek után kénytelen lesz fontolóra venni — írja tovább a hivatalos lap — hogy fentartja-e a francia államadósságok rendezésére vonatkozó javaslatát.

A félhivatalos „Pravda“ ezeket írja: A minisztertanács határozata kétszínű játék. A franciák félre akarják vezetni a világot és úgy tesznek, mint-

mint akkor voltak. A császárság óta nem változott semmi. Az Echo de Paris emlékezteti a német kormányt Locarnóra, amelyről az ünnepelel mindenki megelégedett. A Petit Parisien úgy jellemzi az ünnepelet, hogy az semmiben sem különbözött a császár születésnapjától. Olyan óriási volt a parádé, mintha Németország nem veszítette volna el a háborút. Kérde, hogy már sohasem fognak tanulni a németek? A baloldali lapok is aggodalmaskodnak. Azt írják, hogy a harcias szellem túlhangozatosan nyilvánult meg az ünnepségen. Az tagadhatatlan, írja az egyik, hogy a legyőzött népek is joga van nagyjait ünnepelni, de az az út, amelyre Németország lépett, veszedelmes lehet.

ha nem ők akarnák a szakítást, a valóságban pedig azon mesterkednek, hogy előbb bekövetkezzék. Millerand, Coty, Foch és Sarraut szövetségnek csak az lehet a vége, hogy szakítani kell a szovjettel. A következményekért pedig azok lesznek felelősek, akik ezt a helyzetet előidézték.

Párisból jelentik: Herbette moszkvai francia követ a kormánya megbízásából egyenesen felszóltatta a szovjetet, hogy hívja vissza Rakovszkyt a párisi szovjetkövetség éléről. A francia demars sokkal határozottabb és erélyesebb hangú volt az eddigiekénél és előle Csicserin nem térhetett ki. A szovjet külügy népbiztosa a következő választ adta a szigorú francia jegyzékre:

— Ugy látszik Briand a szakítást akarja, mivel a szovjet már több ízben kinyilvánította ama álláspontját, hogy Rakovszkyt pótolhatatlannak tartja.

Anyja karjaiban, az uccán fuladt meg egy aradi kisfiu.

A torkán akadt egy játékszer és beteg anyja fejvesztve szaladgált a fuldokló gyerekekkel orvost keresni. — Izgalmas jelenetek az uccán.

(Arad, október 3.) Megrendítő halálos tragédia történt szombaton este Aradon. A tragédiának egy négy esztendősi fiúcska az áldozata, aki eddig ismeretlen okok miatt szüleinek lakásán fuldokolni kezdett és mielőtt orvost találtak volna, rettenetes kínok között kiszenvedett. A Strada Grigorie Alexandrescu (Bercsényi Miklós-ucca) 7. számú házban lakik Lebovics Emilné, aki tegnap betegen fekvő lakásán. Az esti órákban látogatója volt a beteg asszonynak. Négy esztendősi Emil nevű fiúcskájára pedig édesanyja ágya mellett játszadozott, játékszerivel. A kis fiu egyszerre felsikoltott, arca elvörösödött és fuldokolni kezdett. Lebovicsné azonnal leugrott az ágyról és abban a hitben, hogy valami torkán akadt, megpróbálta önmaga segíteni a szenvedő gyermekén. Amikor látta, hogy gyermeke tovább fuldoklik, ölebe kapta a kis fiút és orvoshoz rohant.

A kétségbeesett anya egyik orvostól a másikhoz futott, de egyiket sem találta odahaza. A gyermek elkéült arccal kapkodott levegő után. Lebovicsné kocsiba ült és a rendőrségre hajtatott. Végső kétségbeesésében azt remélte, hogy ott talál majd egy orvost, aki segíteni fog gyermekén. A rendőrség ügyeletes tisztje, Barbulescu, kocsin a jajveszékelt anyával és a gyermekkel, akiben már alig volt élet, a Terapia-szanatóriumba hajtatott. Amikor a szanatórium kapujába értek, a fiúcska már mozdulatlanul, csöndesen nyúlt el édesanyja karjain. A szanatórium ügyeletes orvosa már csak a beállott halált állapíthatta meg. Lebovicsné, amikor megtudta, hogy gyermeke kiszenvedett, eszméletét veszítve terült el a földön.

A gyermek borzalmas tragédiájáról a rendőrség jelentést tett az ügyészségnek, ahol

elrendelték a vizsgálat megejtését. A tragédia oka valószínűleg az volt, hogy a kis fiu játék-tárgyai közül lenyelt egyet és az légszívába került. Természetesen gyors orvosi segítség megmenthette volna a gyermeket, de szerencsétlenségre egyetlen orvost sem sikerült ott-hon találni. Az anyának pedig a rettenetes izgalomban nem jutott eszébe, hogy gyermekét a kórházba, vagy szanatóriumba vigye.

Az élet olyan mint az álom...

Nem volt még egy ilyen szép dal az utóbbi öt évben. Csudaszép melódiája és szövege utat talál minden szívhöz. Vegye meg az első könyvkereskedésben és ha nem találja, adja vissza! Ára 36 — lej. Moravetz kiadás, mindenütt kapható.

A polgármester budapesti uja.

A Budapesten lévő aradi értékek kiadatása ügyében fog tárgyaini.

(Arad, október 3.) Dr. Angel István polgármester szerdán elutazik Budapestre, ahol, — mint azt már egyizben jeleztük — intézkedni fog az ott letétben lévő és az aradi árvapénztári vagyont képviselő 210 darab Acsev-részvény lebélyegzése és kicserélése iránt. A polgármester azonkívül a város megbízásából tárgyalni fog a városnak több millió lej képviselő értékei ügyében, amelyek tudvalevőleg 1918. óta ott fekszenek a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank trezorjában.

A polgármester ezután megkezdi szabadságát, amely 30 napig fog tartani és ezalatt felutazik Bécsbe, ahol az ujjáépítendő gázgyárhoz szükséges új gépeket fogja tanulmányozni.

Olcsó lej és dollár kölcsönt házakra és földekre azonnal folyósítatok Herzog Sándor ARAD, Str. Bratianu 17. (Weitzer J.-u)

jegyzék a leleplezések lavináját indította meg és olyan dolgok kerültek felszínre, amelyek egész más világításba helyezik az akkori nézeteket és hangulatot Magyarország iránt.

A „Magyarság” főszerkesztője nyilatkozik.

Az egyik budapesti lap tudósítója beszélgetést folytatott Milotay Istvánnal, a Magyar-

ság főszerkesztőjével, aki a következőket mondotta:

— A Paleologue-jegyzéket abszolút megbízható helyről kaptam, minden okom megvan arra, hogy a szöveget hitelesnek tartsam. Hogy Franciaország nem ismeri el a jegyzék hitelességét, az könnyen érthető.

Városközi tárgyalások

az arad—timisoarai színészet sorsáról.

Arad városa interveniált Timisoarán közös szintársulat fenntartása végett. — Szendrey kapja meg a timisoarai színházat is. — Popa Constantin visszaérkezett Aradra.

(Arad, október 3.) Popa Constantin kultúratanácsnok ma délután érkezett vissza Timisoaráról (Temesvárról), ahol — mint azt jeleztük — a város megbízásából tárgyalásokat folytatott Georgevici Lucián főpolgármesterrel Aradnak és Temesvárnak egy színkerületben való egyesítése ügyében. Popa Constantin timisoarai (temesvári) tárgyalásáról a következőket mondotta munkatársunknak:

— Tagadhatatlan, hogy a két város egy színkerületben való egyesítése nem egészen szimpatikus a temesvári városházán, azonban azt hiszem, hogy utam nem volt hiábavaló és az egyesülés most már rövidesen létre fog jönni. Fő kifogása a temesvári polgármesternek az volt, hogy Arad mellett ez esetben Timisoara (Temesvár) csupán másodrangú, vagyis mellékállomás volna. Ráműtattam ennek az állításnak helytelen voltára, mivel tudott dolog, hogy az aradi társulat a megegyezés esetén is csak január vége felé mehetne át Timisoarára (Temesvárra.) Ebben az esetben pedig, mivel Aradon addig már egy négy hónapos szezon telt el és a publikum kissé elfáradt, ép fordított lenne a helyzet. Ugyanis ekkor inkább Timisoara (Temesvár) lenne a fő-

állomás, ha ugyan nem volna nyilvánvaló az, hogy mindkét város egyformán főállomásnak számít. Ezt az érvelést elfogadta dr. Georgevici Lucian.

— Felmerültek más, bizonyos személyi természetű dolgok, amelyek intrika eredményei. Erre vonatkozólag sürgős vizsgálatot ígértek meg. Miután kimutattam, hogy ma már lehetetlen nekik egy önálló timisoarai (temesvári) magyar társulatot megszervezni, mivel nincsenek erre való szerződés nélküli erők sem Erdélyben, eltekintve attól, hogy egy önálló társulat minden mellékállomás nélkül — mint azt a múlt is igazolta — nem tud existálni Timisoarán (Temesvárott), erről a tervükről, amelynek szintén vannak mozgatói, lemondottak. Épp ezért, úgy látom a dolgokat, hogy intervencióm eredménye csakhamar tényekben is meg fog mutatkozni és Szendrey Mihály megkapja végre a timisoarai (temesvári) színházat.

Popa Constantin különben timisoarai (temesvári) útjának eredményéről legközelebb jelentést tesz a városi színházi bizottságnak is.

Fajebkiállítás és műkotorékverseny Aradon

A Neptun-fürdőben, országos érdeklődés mellett zajlott le a jólsikerült verseny. — A championok és díjnyertesek névsora.

Vasárnap reggel furcsa lármától volt zajos az aradi Neptun-fürdő. A kabinokban, ahol még nem is olyan régen, hőségtől elgyötört emberek vetkőztek lázas sietséggel neki a hűsítő víznek, a legkülönbözőbb fajú kutyák rendeztek olyan ugató-hangversenyt, hogy az páriát rikkította a maga nemében. Nyolc órakor aztán megnyílt az aradi Foxterrier Kennel Klub kiállítása, amelyet oly nagy érdeklődés előzött meg.

Igen szép számú publikum hallgatta végig Radu Pancu volt aradmegyei prefektus megnyitóját, aki a földművelésügyi miniszter képviseletében vett részt a kiállítási ünnepségen. Babescu Victor a klub elnöke szép szavakkal vállasolta a megnyitóra, majd a publikum végig nézte a kabinokat, amelyekben a foxiktól a törpe pinszilg mindenféle fajta kutya üdvözölte barátságos vakkantással a kíváncsi nézőket. Egy óra múlva aztán megkezdődött a díjazás, amely eltartott délután 2 óráig. A zsüri: S. Kovách Sándor, Gavalik Sándor és Bécsy István sokat dolgozott. 118 kutya közül kellett kiválasztani a díjra érdemeseket. A kiállított ebek nagy száma különben egyszerűs mind élénke jellemzi a kiállítás értékét is. Ez az első eset, hogy Aradon ilyen nagyszámú kutya lett volna benevezve egy kiállításra. A szépségbírálat főbb eredményei a következők:

A simaszőrű foxik közül champion díjat és állami aranyérmét nyert Nimród Csála, champion és kotorék champion (tul: Bécsy István Targu-Mures (Marosvásárhely) és Simothead Modell (tul: Calugeru kapitány Cluj) I. díjat nyert Teddy of Transilvania (tul: Palkovics István Arad) és Sára (tul: Bécsy István). A drótszőrű foxik közül champion díjat és állami aranyérmét nyert Sieder Páldófnutó (tul: Retzler Miklós Timisoara) és imp. Zsuzsi-Kisbér (tul: Bécsy István). I. díjat nyert imp. Jack-Kisbér (tul: Bécsy István) és Estella Zozo (tul: Calugeru kapitány Cluj). A német vizslák közül Lidy (tul: Norraie Fál Arad) nyert I. és állami tenyésztői

díjat. A farkaskutyák közül championdíjat és állami aranyérmét nyert Udvarhelyi Rex (tul: Erdélyi Kálmán Arad), I. díjat nyerték Lupu (tul: Lovasberényi Árpád Arad), Leo (tul: Pop Octavian vasúti vezérfelügyelő Arad) és Dodo von Altenburg (tul: Popovici Constantin Arad). A dobermanok közül champion díjat és állami aranyérmét nyert Cora von Corona (tul: Gyarmathy Géza Arad) és Nero von Marosthal (tul: Olariu István Arad). A komodorok közül champion díjat és állami aranyérmét nyert Champion Sára (tul: Scheer János Arad). A magyar pulik közül champion díjat és állami aranyérmét nyert Aribó (tul: Scheer János Arad). A bulldogok közül champion díjat és állami aranyérmét nyert Champion Bull (tul: Dürr Alfréd Arad) és Tom (tul: Petran Coriolan Arad). A francia bulldogok közül champion díjat és állami aranyérmét nyert Fony (tul: Zselénszky-Zay gróf-né). A pinscek közül champion díjat és állami aranyérmét nyert Misserl (tul: Dr. Osváthné Oradea). A spitzek közül champion díjas és állami aranyérmes Milo of Crisanthem (tul: Mézes Istvánné Arad) és Champion Pax Móric (tul: Gyarmathy Géza Arad). A spaniellek közül champion díjat és állami aranyérmét nyert Lasa ma in pace (tul: Ioanovici tábornok Bucuresti).

Délután 3 órakor kezdődött meg a nap kluja, a műkotorékverseny, illetve a foxterrier-róka harc, amely valóban nem mindennapi látványossággal szolgált. A női öltözök közti térségen drótkerítéssel elzárva állott a róka-lyukat utánozó műkotorék. Gyarmathy Géza hunds-master nagy izgalom közepette hozza be a rókát, beteszi a kotorékba és aztán beeresztik a kutyákat. Először a kölyökkutyák jönnek be. Nem túlságosan ambicionálják a küzdelmet, van olyan, amelyik tudomást sem akar venni róla, hogy róka van jelen. A publikum biztat, de csak egyik-másik kutya reagál. Igen ügyes volt itt Teddy of Transilvania Palkovics István 6 hónapos drótszőrű foxija, amely első díjat is nyert.

Már a kezdők versenye érdekesebb volt, itt már komoly küzdelmek vannak és Gyarmathy hunds-master alig győzi szódavizzel spriccelni a nekibuzdult kutyákat, hogy éresszék el áldozatukat. Itt Scheer János Elite Foxmanja lett első, amely torokfogással végzett volna rókájával, ha a szódázás meg nem akadályozza benne. Legizgalmasabb volt persze a főverseny, amelyben csupa kitanult róka-kavadász matadorok vettek részt. Ezek már nem sokat teketóriáztak. Rá is járt a rud szegény rókákra. Kotorékschampion és román bajnok 1927-re Bécsy István Jack II. drótszőrű foxija lett, amely alig, hogy felnyitották a kotoréket, egy pillanat alatt torkonragadta a rókát. Több kiváló kutya vett még részt a versenyen, amely bővelkedett izgalmas és humoros jelenetekben és a késő esti órákban ért véget.

A verseny végén Radu Pancu volt prefektus szép beszédben dicsérte meg az aradi Foxterrier Kennel Clubot, amelynek vezérkara Babescu Victor elnökkel az élén és az ismert nevű sportférfit S. Kovách Sándor alelnök fáradhatatlan munkásságával, valamint Gyarmathy Géza szakértelmével és agilitásával oly szép sportot nyújtott a közönségnek. Este 9 órakor nagy bankett fejezte be a napot a Vadászklubban, amelyen megjelent a miniszteri kiküldöttön kívül dr. Angel István polgármester is.

Ujabb katolikus-lázadás Mexikóban.

Fanatizált tömegek véres összeütközése a kormány csapataival. — A katolikusok tömege hal mártírhalt.

Mexikóból jelentik: A fanatikus katolikusok ismét összeütköztek a kormány négyszáz főnyi csapatával. A felkelők közül negyvenen meghaltak. A kormány közlése szerint, Jalisco államban legutóbb kilencven felkelőt megöltek. Az újabb felkelésnek az volt az oka, hogy a napokban tömegesen végezték ki a legutóbbi katolikus zendülés bebörtönözöttjeit.

Végeért a latin ujságírókongresszus.

A latin országok közötti utlevélvizum eltörlését javasolta a gyűlés.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A latin sajtókongresszus ma tartotta utolsó ülését, amely alkalommal Geron Netta, a román gazdasági intézmény igazgatója rámutatott a latin országok gazdasági együttműködésének előnyeire és erre vonatkozólag gyakorlati előterjesztéseket tett. Ezután a kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amely szerint a bucuresti-i sajtószervezetek közvetlenül együttműködhetnek a többi latin országok sajtószervezeteivel. Egy másik határozati javaslat a latin országok közötti utlevélvizum megszüntetését követeli, továbbá a latin ujságírók genfi együttműködésének szükségét hangsúlyozza. Délben az Unversul adott bankettet a Bulevard étteremben és este hat órakor a vendégek Brailába utaztak.

Módosítják az érettségi-törvényt

A kisebbségek jogos panaszait is figyelembe veszik.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A Politica szerint Anghelescu közoktatásügyi miniszter tanulmányozza a baccalaureatusi törvény módosításának lehetőségét, mert az elmúlt két év tapasztalatai szükségessé teszik a törvény átdolgozását. A miniszter ez alkalommal a kisebbségek több jogos panaszát is tekintetbe fogja venni. A törvényt módosító javaslat rövidesen a minisztertanács elé, majd a parlament megnyitása után a törvényhozás elé kerül. A közoktatásügyi miniszter által kiküldött bizottság foglalkozik az elemi tanítóképző iskolákról szóló törvény módosításával is, revízió alá véve az analitikus programot.

Guyot, a halálraitélt üvegszemű Kékszakkál.

A milliomas gyilkos, a nők istenostora intervjut ad zárkájában egy újságíróknak. — Százával kapja a szerelmes leveleket és abban bízik, hogy az asszonyok megmentik a hóhértől.

Párisi tudósítónk jelenti: Csak pár hónappal ezelőtt ítélték halálra Gaston Guyot, a milliomas gyilkost, az „üvegszemű Kékszakkál“-t. Emlékezetes, hogy barátnőjét egy autóban megfojtotta, aztán rágyújtotta az autót.

„Ellenállhatatlan vagyok!”

Egy párisi lap munkatársnője most meglátogatta a halálraitélt Guyot a börtönben és meginterjúvolta. Mindenekelőtt azt állapította meg az „üvegszemű Kékszakkál“-ról, — aki valószínűleg már a feleségét is megfojtotta annakidején — hogy rendkívül hiús és ez a hiúsága most sem hagyta még el a halál küszöbén. Nagyon elszomorodott ugyanis, hogy a csinos fiatal hírlapíró nem egyenesen ő miatta jött a börtönbe, hanem csak itt tudta meg, hogy milyen híres ember van a fegyintézetben és ezért látogatott be hozzá.

— Miközben beszélgettem vele — írja az újságíró — rám szegezte egyetlen szemét olyan szúrósan, olyan rettenetesen, hogy úgy éreztem, hogy ez a szörnyeteg most azon gondolkodik, hogy miképpen gyilkolhatja meg engem, ha a hatalmában állna.

— Ön épen olyan, mint a többi nő. — jegyezte meg Guyot a nőhódító fölényével. — Minden nő ellenállhatatlanul vonzódik hozzám, gyakran akarata ellenére. Számos esetben igyekeztem távartani magamtól a nőket, figyelmeztettem őket, hogy milyen elkerülhetetlen sors vár rájuk, ha nem vigyáznak, ők azonban nem riadtak vissza és azután megbűnhődtek botorságukért.

— Én minden ilyen esetben csak eszköz voltam a sors kezében — folytatta ünnepélyes hangon Guyot. — Azt azonban tagadom, hogy közönséges gyilkosságot követtem el. Az a nő, aki miatt halálra ítélték, magánki volt a dühtől, hogy nem forgathat az ujjai körül, hanem épen ellenkezőleg, a rabnőmmé válik. Szabadságát úgy akarta visszanyerni, hogy engem eltegyen láb alól. Én azonban megelőztem őt.

Szerelmes leveleket kap a börtönben.

Elmondja az újságíró, hogy rettenetes érzés öntötte el beszélgetés közben, mikor arra gondolt, hogy milyen hidegen és kegyetlenül fojtotta meg ez az ember az autóban kedvesét.

— Még jobban megerősödött bennem az ellenszenvnek ez az érzése — írja — mikor arra a sok más nőre gondoltam, aki ennek a modern Kékszakkálnak áldozatul esett. De a legjobban az háborított fel, amikor Guyot megmutatott egy csomó levelet. A leveleket a börtönbe irták neki különböző hölgyek, akik lebilincselőnek találták egyéniségét, akik szerelmesek lettek belé a törvényszéki tárgyalás alatt. Minden társadalmi osztályból és minden nemzetből származó nők irtak neki szerelmes leveleket a börtönbe. Sőt olyan ismert neveket is találtam, hogy nem akartam elhinni, hogy a levelek valódiak. Mikor Guyot látta, hogy mennyire csodálkozom, ismét fellobogott benne a dicsekvés láza.

— Én a szeretők királya vagyok — mondotta — s akármilyen legyen a sorsom, az utókor csak annyit mondhat rólam, hogy mindig lovagias ember és ideális szerelmes voltam. Nem az én hibám, hogy a nők ellenállhatatlannak találtak. Többször összehasonlítottak engem Landruval, ez azonban halálatlan sértés. Landru nyomoruságos gonosztevő volt, aki az asszonyoktól elrabolta megtakarított pénzcsékjüket. Belőle hiányzott a lélek.

Egy perc még s a mágikus erő...

— Nem mernek engem kivégeztetni — dicsekedett tovább Guyot — tudják nagyon jól,

hogy Franciaország asszonyai felelőssé tennék e miatt a hóhért. Sokezer nő előtt szent az én nevem és ezért nem fogják tűrni, hogy olyan nemes és fekölt személyiséget, mint én, közönséges gonosztevő módjára kivégezzenek. El fogom kerülni a guillotinet és nem fog sokáig tartani, amíg szabadlábra kerülök, mert mégis csak felháborító, hogy engem, aki disze voltam a legelegánsabb budoároknak, itt közönséges bűnösökkel tartanak együtt, mintha valami apacs volnék, aki leszurta szeretőjét.

Guyot egyébként többször kérte a meluni fogház igazgatóságától, hogy nőismerőseit cellájába fogadhassa. Ezt azonban érthető

Ujabb vizsgálat indul a városi tanács ellen

A kormány ötmillió lejt utalt ki az aradmegyei árvizkárosultaknak. „Még legalább tíz évig maradok a megye élén.” — Georgescu prefektus nyilatkozata.

(Arad, szeptember 3.) Georgescu János megyei prefektus, belügyi vezérfelügyelő tegnap este érkezett vissza Aradra Bucarestből, ahol hivatalos ügyek elintézése végett több napon át tartózkodott. Georgescu prefektus ma délután fogadta a sajtó képviselőit, akikkel — többek között — a megyei és városi tanács feloszlatajának kérdésével kapcsolatban igen érdekes híreket közölt.

— Illetékes helyen — mondotta a prefektus — kategorikusan megcáfolták különösen a fővárosi sajtóban az aradmegyei és aradvárosi tanács feloszlatajának kérdésével kapcsolatban megjelent tendenciózus híreket, amelyek szerint a legfelsőbb semmitőszék állítólag visszautasította volna a belügyi kormányzatnak a feloszlatast illető előterjesztését — mondotta Georgescu prefektus. — *Megállapíthatom, hogy ebben a kérdésben eddig semmiféle intézkedés nem történt, a megyei és városi tanács ügye még mindig függőben van, sőt egy értesület, hogy legközelebb újabb részleges vizsgálatot vezetnek le, miután az előbbi vizsgálatok során egyes pontokra vonatkozólag nem adtak kellő indoklást.*

ÖLTÖNY, felöltő, télikabát, bőrkabátok, iskolai egyenruhák FÉRFI ÉS FIURUHÁK

vásárlása előtt tekintsük meg a SZÁNTÓ ÉS KOMLOS-óég kirakatait és dusan felszerelt raktárát

ARAD, SZINHÁZ-ÉPÜLET. 5212

Vadászkatasztrófa vagy merénylet?

Rejtélyes golyó, amely egy pancotai vadászt súlyosan megsebesített.

(Arad, október 3.) A tegnapi nap délutánján súlyos, lövésektől származó sebekkel, válságos állapotban hozták be Pancotáról az aradi Posgay-szanatóriumba Engelhardt Péter pancotai lakost, aki titokzatos körülmények között tragikus baleset áldozata lett.

Vasárnap reggel ugyanis a pancotai vadásztársaság vadászatra indult s délben egy uradalmi szinnél ebédre gyűltek. Ebéd közben a szin felett varjucsapat repült és a társaság egyik tagja versenyre buzdította társait: ki lö le többet a varjucsapatból. Erre azonnal fölugrott a társaságból Engelhardt Péter és Buda Simon, kik azonnal tölteni kezdtek. Hirtelen lövés dördült és a másik pillanatban Engelhardt Péter vértől borítva a földön fekvő. Bal karjának alsó részét zuzta össze a lövés, valamint a gyomra felett is több helyen sérülést okozott. Rögtön kocsira tették a szerencsétlenül járt embert és behajtottak a faluba, ahol dr. Pain Antal orvos részesítette első segélyben a már nagy vérvesztéséget szenvedett Engelhardtot. Az orvos tanácsára a délután folyamán azután Aradra a Posgay-szanató-

riumból nem engedték neki meg.

Guyot azzal tölti idejét, hogy nézegeti különböző hölgyek fényképeit és újra meg újra átolvassa azokat az illatos leveleket, amelyeket százával kap. A fogházöröket pikáns szerelmi kalandjainak elbeszélésével szórakoztatja. Fogolytársaitól távol tartja magát, lenézi őket.

Az újságíró azt hiszi, hogy valami mágikus erő lehet Guyotban, mert csak ezzel lehet megmagyarázni, hogy olyan nők, akiket nem egykönnyen lehet meghódítani, az első pillanatban belé bolondulnak.

— Egész idő alatt éreztem — írja a fiatal nő — hogy mágikus képességeit rajtam is ki akarja próbálni. Nagymehezen sikerült ugyan tekintetét elkerülnöm, de éreztem, hogy ha sokáig együtt volnék vele, én sem tudnék sokáig ellentállni magnetikus erejének.

Guyot kivégzése egyébként küszöbön áll.

— A megye és az árvizkárosultak javára folyósítandó rendkívüli hitelek ügyében is eljárta. Az árvizkárosultak felségélyezésére 100 millió lejt kölcsön sürgős kiutalását kértem és sikerült is az árvizkárosultak javára egyelőre 5.000.000 lejt hitelt szerezni. Ezt a kölcsönt az aradi Victoria takarékpénztár fogja folyósítani évi 12 százalékos kamattal. Remélem, hogy már ezzel a segítséggel is jórészt elűntethetjük a tavalyi árvizkatasztrófa szomorú nyomait.

— Aztán még egyet. Távollétem alatt egyes ellenzéki politikusok azt a tendenciózus hírt portálták, hogy én talán már nem is térek vissza a megye élére, miután legfelsőbb helyen az én tudtomon kívül felmentésem lett döntött. Igazán nem lehet szavam az ilyen minősíthetetlen kijelentések tekintetében, de szegyenlem magam azok helyett, akik komoly ember létükre ilyen gyerekes híreket találnak ki. Az én kinevezésem sokkal komolyabb alappal bírt, mint nyilván ezek az urak tudják, akiknek azt izenem, hogy Isten segítségével legalább még tíz esztendeig fogok működni Aradmegye élén.

rumba vitték a sebesültet, aki csak injekció után tért magához és ekkor elmondotta, hogy Buda Simon lött rá.

Az egész községet nagy izgalomba hozta a szerencsétlenség, mert a vadászok közül senki sem tudta magyarázatát adni a szerencsétlenség keletkezésének, csupán annyit mondhattak, hogy mellettük dördült el a lövés. A rejtélyes baleset tisztázása ügyében a pancotai csendőrség a legerélyesebb nyomozást indította meg, vajjon valóban Buda Simon adta-e le a lövéseket, vagy pedig a szerencsétlenség tragikus véletlenségből történt.

Elnapolták

a Csetry-ügy főtárgyalását

Ez már a negyedik elhalasztás. — A Magyar Párt vezetői megjelentek a tárgyaláson.

(Az Aradi Közlöny brasovi tudósítójának távirata.) Háromszori elhalasztás után mára volt kitűzve a brasovi törvényszék előtt az ismeretes Csetry-féle izgatási per főtárgyalása. Mint ismeretes, az 1925. évi brasovi nagygyűlésen a Magyar Párt vezetői szóhoz engedték Csetry József targul-muresi (marosvásárhelyi) munkást, mint a szociáldemokrata munkásság képviselőjét, akiről azonban kiderült, hogy szélsőséges kommunista elveket vall. A vád ellene az, hogy a nagygyűlésen rendkívül izgatott beszédet tartott. Rajta kívül az ügyészség vádat emelt a nagygyűlés rendezői ellen is. A mai tárgyalásra Tury Kálmánt, Deák Gyulát és Grandpierre Emilt vádlótként, Ugron István akkori pártelnököt tanuként idézte meg a bíróság. Grandpierre Magyarországról érkezett a tárgyalásra, amelyet azonban több tanu meg nem jelenése miatt február 17-re elnapolták.

HARRY LIEDTKE
200-ik jubilaris filmje:

A HINTÁSLEÁNY,
egközelebb az APOLLOBAN.

H I R E K.

Berlinben megállanak a villamosok

A villamosüzem munkásai ma sztrájkba lépnek.

Berlinből jelentik: A városi villamosüzem alkalmazottainak bizalmiférfiai ma este értekezletre gyűltek össze és úgy határoztak, hogy holnap reggel proklamálják a sztrájkot. A munkások tudvalevőleg azt az ajánlatot kapták, hogy fogadják el egy választott bíróság döntését. A mai értekezlet ezt a javaslatot elvetette és holnap reggel Berlinben megállanak a villamosok, ami óriási zavart fog kelteni a nagyváros életében.

— **Bratianu Vintila takarékosagra hívja fel miniszterétársait.** Bucurestiből jelentik: Bratianu Vintila pénzügyminiszter a szombati minisztertanácson az 1928. évi költségvetés elkészítésére vonatkozólag kifejtette általános elveit és kérte miniszterétársait, hogy azokat költségvetésük elkészítésénél szem előtt tartják. A pénzügyminiszter hangsúlyozta a takarékoság elvének fokozottabb érvényesítését az előző kormány alatt megrendült helyzet megszüntetésére, továbbá a kiadások limitálását, az alapok gazdaságosabb kihasználását és a sürgős szükségletek kielégítését.

— **Nagy katonai felvonulással fejezik be Aradon a nagygyakorlatokat.** Nagyszabású katonai felvonulásnak lesz színhelye holnap délelőtt feltizenkettőkor Arad városa. Az aradi első lovas hadosztály ez évi őszi nagygyakorlatának utolsó étappe-je ugyanis Arad főutvonalán fog lefolyni, ahol a hadgyakorlatról visszaérkezett lovashadosztály felett Sinescu tábornok, lovassági főparancsnok és Lovanovici tábornok, hadosztályparancsnok tartanak szemlét. Az első lovashadosztály amely tegnap érkezett vissza Aradra, a hadgyakorlat fáradalmi dacára is, kitűnő kondícióban van. A felvonuláson a teljes hadosztály öt lovasezrede vesz részt.

— **A bolgár király meglátogatta Mussolinit.** Rómából jelentik: Mussolini tegnap meglátogatta az itt időző bolgár királyt, majd este Boris király visszaadta a vizitet, amikor is Mussolini tea-estélyt rendezett az uralkodó isztületére.

— **Templomavatás.** Fényes ünnenség keletében avatta fel újonnan épült templomát a borosjenői izr. hitközség. A felavatási ünnepén az összes hatóságok képviseltették magukat, továbbá a pancotai, esermői és béli hitközségek kiküldöttei, valamint a borosjenői olvasókör. Az ünnepély délután 4 órakor vette kezdetét. A szertartás végeztével a szószékre épített Stern Jakab rabbi, aki gyönyörű beszéd kíséretében felavatta az új templomot, kiemelve azok érdemeit, kik a templom felépítését előmozdították. Az ünnepélyt bankett követte, mely kellemes hangulatban a kora reggeli órákban ért véget.

— **Még mindig nem döntöttek Rakovszky teneztése ügyében.** Párisból jelentik: Rakovszky szovjetkövet ügyében a moszkvai francia nagykövet megbeszéléseket folytatott Sicszerinnel. Kifejtette azokat az okokat, amelyek lehetetlenné teszik Rakovszkyt további tartózkodását Párisban. Az ügyben ez ideig tegegyezés nem történt.

— **Venizelos a gyógyulás útján.** Athénből jelentik: Venizelosz, akinek állapota a legtöbb komoly aggodalomra adott okot, rövidesen felgyógyul.

— **Ártalmatlanná tettek egy regáti rablóandát.** Ramnicul-Saratból jelentik: A covruini csendőrség vasárnap hajnalban hosszas üldözés után a putnal hegyek között rajta tölt Chirita Asanache rablóvezér bandáján, melyet több órai tüzharc után sikerült ártalmatlanná tenni. Az elfogott betyárok már évek óta garázdálkodtak a környéken s leginkább tolvajlással foglalkoztak, de elhajtottak egész arvasmarha-gulyákat is.

Mária királyné Oradeara költözik.

A kormány megvásárolta az oradeai (nagyváradai) püspöki palotát, amelyet a királyné lakhelyévé alakítanak át.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) Beavatott diplomáciai körökből értesülünk arról a feltűnést keltő hírről, hogy Mária királyné, Ferdinánd király özvegye, az ősz derekán Bucurestiből állandó tartózkodásra Oradeára (Nagy-

váradra) költözik. A román kormány Mária királyné számára vásárolta meg röviddel ez előtt a nagyváradai római katolikus püspökség palotáját, amelyben már folynak az átalakítási munkálatok.

Forró ólmot öntött menyasszonya fülébe

Egy féltékeny nagykereskedő el akarta csufítani szerelmesét. A budapesti törvényszék hat hónapra ítélte a brutális völegényt.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Furcsa szerelmi ügy került a pestvidéki törvényszék elé. Egy előkelő bécsi textilkereskedő állott a bíróság előtt, akit az ügyészség súlyos testi sértés büntetéssel vádolt meg. Az ügyészi vádirat szerint Renner Jakab, bécsi textilkereskedő múlt év augusztusában Gödön menyasszonyának, Nagy Vilmának fülébe féltékenységből ólmot öntött. A tárgyaláson Renner tagadta bűnösségét. Menyasszonyommal — mondotta — múlt év augusztusában Felsőgödre mentünk nyaralni. Néhány napra rá névtelen levelet kaptam, mely szerint menyasszonyom, mialatt én üzleti ügyekben távol voltam, más fiatalemberekkel szórakozott.

Szemrehányást tettem neki és ebből szökváltás keletkezett. Végül is elhatároztam, hogy elcsufítom a leányt. Így legalább nem fog másoknak tetszeni. Ólmot szereztem és azt a konyhában felolvasztottam. Azután kezemben a forró ólmot tartalmazó edénnyel belopóztam menyasszonyom szobájába. Nyugodtan aludt. Az ágyhoz léptem és a forró ólmot először a szájára csöppentettem. Menyasszonyom feljajdult és felugrott. Ekkor hirtelen el-

kaptam a fejét és a forró ólmot a fülébe öntöttem. Menyasszonyom elájult, én pedig az ablakon keresztül kiugrottam és elmenekültem.

Ezután Nagy Vilmát, Renner Jakab menyasszonyát hallgatta ki a bíróság. A leány a forró ólmtól egyik fülére elveszítette hallását, úgy, hogy csak nehezen hallja meg az einök kérdéseit. Völegényem állandóan féltékenykedt reám, — vallotta a leány. — Pedig féltékenységének nem volt semmi alapja. Nap-nap után heves jelenetek játszódtak le közöttünk. Én ekkor elhatároztam, hogy szakítok vele, felbontom az eljegyzést. Ez még jobban fel-dühítette és valószínűen emiatt határozta el magát arra, hogy elcsufit engem. Ezután az orvosszakértőket hallgatta ki a bíróság.

A szakértők szerint csak a szerencsés véletlen mentette meg, hogy a merényletnek halálos vége nem lett. A forró ólmiak csak néhány cseppje sértette meg a fület. Ha az ólom mind behatolt volna a fülüregbe, úgy az a leány halálát okozhatta volna. A vád- és védbeszéd után a bíróság a bécsi textilkereskedőt hat hónapi börtönrre ítélte.

— **Horthy kormányzó üdvözli Hindenburgot.** Budapestről jelentik: Horthy Miklós kormányzó meglehangú üdvözlő táviratot küldött Hindenburgnak születésnapja alkalmából.

— **Kiütéses tifuszt szállítanak az orosz prémekek Budapestre.** Budapestről táviratozták: Ma a zsidókerházba szállították Rösner Ábrahám szücsmestert, akinél az orvos kiütéses tifuszt állapított meg. A hatóságok messze-menő óvintézkedéseket tettek a betegség terjedésének megállítására. Megállapították, hogy az Oroszországból hozott prémekek kerütek a bacillusok Rösnerhez.

— **Készül László Fülöp portréja Horthy kormányzóról.** Budapestről jelentik: László Fülöp világhírű magyar festőművész a gödöllői kastélyban dolgozik a kormányzó arcképén, amelyet az állam megvásárol és a műcsarnokban helyezik el.

— **Amerikában embereket üt meg a kánikula.** Newyorkból jelentik: A keletamerikai hóhullám tegnap elérte tetőpontját. Newyorkban nyolcvanhét Fahrenheit fokra emelkedett a meleg. Filadelfiában kilencvenhét fok meleg van. Az amerikai városokból érkezett jelentések szerint rengetegen haltak meg a hőség következtében.

„Izléses női felöltők olcsón csak a „VICTORIA“ női confectio divatházban Arad, a Dáciával szemben

— **Republikánus összeesküvés Madridban.** Madridból jelentik: A madridi rendőrség a direktorium elleni újabb merényletnek jött a nyomára. A gyanúsítottaknál megtartott házkutatások alkalmával többszáz bombát találtak. A köztársasági párt vezetőjét letartóztatták.

— **A pesti sertésvágók feljelentették vezérigazgatójukat.** Budapestről jelentik: A sertésvágók szövetkezete, amely tavaly alakult meg azzal a céllal, hogy az ügynököket kiküszöböljék a sertés nagybani forgalmából, ma bűnvádi feljelentést tett a szövetkezet vezérigazgatója, Gyárfás Rudolf ellen, akit kétmilliárd mutatkozó hiányért tesz felelőssé. A feljelentésben azt állítják, hogy 22 tisztviselőt alkalmazott anélkül, hogy arra szükség lett volna.

— **Levinet kihallgatáson fogadja a pápa.** Rómából jelentik: Levine, aki a napokban repülőgépen, utlevél nélkül Olaszországba érkezett, kihallgatást kért a pápától. Levinét értesítették, hogy a pápa holnap délelőtt fogadja audiencián.

— **Egy pirománlás legény felgyújtotta a falut.** Prágából jelentik: A pozsonymegyeli Dojce községben egy Dubrava József nevű pirománias parasztleány felgyújtotta a falut. A feldühödött nép egy égő házban ráakadt a gyújtogatóra és agyon akarták verni. Dubrava azonban kétségbeesetten könyörgött kegyelemért és azt hajtogatta, hogy ellenállhatatlan kényszerből cselekedett. A nép megszánta a szerencsétlen embert, aki egyszer már vizsgálat alatt állott gyújtogatás miatt, amikor is téholydába internálták. A tüzvész által okozott kár négy millió cseh korona.

— **Francia lap a magyar kulturáról.** Párisból jelentik: A „Revue Européenne“ legújabb száma 14 oldalas cikket közöl Armand Mautean tollából a magyar irodalomról. A cikk részletesen megemlékszik a magyar irodalom fejlődéséről, kiemelve Petőfi, Arany, Vörösmarty, Ady Endre költészetét, majd így fejeződik be: „A magyar irodalom a magyar gondolatnak, érzésnek, léleknek hű tükré, kultúrájának hatalmas oszlopa, mindennél jobban megmutatja, mit tett Magyarország a kultúra terén és mit lehet még remélni tőle.“

— **Merénylet Strassburg kormányzója ellen.** Párisból jelentik: Strassburg kormányzójának Beichus tábornoknak Vichyben lévő vilájlát tegnap felrobbantották. A robbanást egy tizenötös gránát okozta. A tábornok soffitjé holtan vették ki a romok alól.

— **Molnár Ferenc színműve a dán színpadokon.** Koppenhágából jelentik: Az itteni Dagmar-színházban tegnap este mutatták be Molnár Ferenc „Játék a kastélyban“ című darabját. A dán kritika tulszigoru bírálatban részesítette Molnár művét, amely, amint hírlík, színe kerül Svédországban Helsingborgban és Göteborgban is.

ŐSZI divatujdonságok
nagy választéka megérkezett 4781
SZÉKELY MIHALY divatruházába
Arad, Piata-Avróm Iancu 20. (Szabadság-tér.)

szerdától
A szerelem hajótöröttjei
RODOLPHO VALENTINOVAL.

ERZSEBET MOZGO.

Ma d. u. 8 és este 9 órakor

POLA NEGRI

JÓ és ROSSZ című hatalmas társadalmi sláger filmben játsza a főszerepet.

Rendes olesó helyárak.

II Szerdán nincs előadás II

Péntektől: AZ Ó FIAI (Zsidó legenda) Schildkraut Rudolfal.

— Harmincezer lejes díj Románia propagálására. Bucurestiből jelentik: A latin sajtó-kongresszus tegnapi ülésén felolvasták a beérkezett üdvözlő táviratokat, köztük Titulescu külügyminiszter sürgönyét. Titeanu közölte, hogy a kormány francia nyelvi felhivatalosa, L'Independence Roumain 30 ezer lejes díjat tűzött ki Romániának a külföldi sajtóban való ismertetésére. A vendégek vasárnap délután meglátogatták a főváros több nevezetességét.

— November 15-én lép életbe az új téli menetrend. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága az új téli menetrend életréleltetésének határidejét november elsejében állapította meg. Mint értesülünk, ezt a határidőt november 15-re halasztották el.

— Angliában is pusztít az itéletidő. Londonból jelentik: Anglia különböző vidékein tegnap óriási vihar és felhőszakadás volt. Az orkánnak több emberélet és sok száz ház esett áldozatul.

— Műsoros est az Iparos-Otthonban. Szombaton este az Iparos-Otthonban rendezett műsoros családi estélyen e héten is nagyszámu közönség jelent meg, amely hálásan ünnepelte Kallós József és Kun Dezső színművészeket, akik néhány perces szereplésükkel óriási sikert arattak. Nádor Titike zongorajátékával ért el megérdemelt tapsokat, majd Ghima Valéria gyönyörű táncai keltettek kellemes feltűnést. Táncait többször meg kellett ismételnie. Szabó Eszike rutinos zongorajátékával ragadtatta el a közönséget, amely hosszasan tapsolta a bájos előadót. Végül az elmaradhatatlan Kobza-Buday-duo következett, kik a már megszokott művészettel adtak elő gyönyörű népdalokat. A közönség kitűnő hangulatban a hajnali órákig együtt maradt és elismeréssel adózott a kitűnő rendezőknek, kik hétről-hétre nívósabb műsort állítanak össze.

— Jarno igazgató felebezett a Grozavescu-dráma letiltása ellen. A bécsi bíróság ma foglalkozott azzal a feljelentéssel, amit Grozavescu édesanyja és Stransky tanár felesége tettek Fischer Félix színművész ellen, akinek „Szabad-e ölni?” c. darabja a panaszosok szerint a Grozavescu-ügyet és annak szereplőit viszi furcsa formában a színpadra. Meg kell állapítani, hogy mióta ez a darab műsoron van, a bécsi Renaissance-színházban Jarno igazgatónak állandóan telt háza vannak. A bíróság letiltotta a darabot, azonban Jarno igazgató felebezett az ítélet ellen és egyelőre tovább folytatja sikeres útját a darab.

— Isk. füzetek, tömbök, hegedűk Kerpelnél. — H. Sziklay Gizi Strada Cercetasilor (Szent Pál-uccai) tánciskolájában október hó 3-án új, kezdő táncolón kezdődött.

ITÉLT

a közönség!

2000

ember kacagta végig a

CSODADOKTOR

hétfői bemutató előadást az

APOLLOBAN.

Még ma Ön is megnézheti!

Sakk.

O Capablanca egy pontot nyert a sakk-világ bajnoki tornában. Buenos Airesből jelentik: A sakk-világ bajnokságért folyó versenyben ma Aljechin a hatodik játszmában a harminchetedik húzás után feladta a partit, úgy, hogy a verseny mostani állása a következő: Capablanca 2, Aljechin 1.

SPORT.

Favoritgyőzelmek az aradi bajnokságban.

A tegnapi kitűzött bajnoki mérkőzések erősen felázott talajon folytak le s a favoritcsapatok győzelmével végződtek. Eredmények:

Arad. AMTE—Vointa-Victoria 4:2 (3:1). A vízzel borított Gloria-CFR-pálya már eleve megakadályozta a szép sportot. Azt azonban már most meg lehet állapítani, hogy az újonc Vointa-Victoria veszélyes ellenfél lesz bármely csapatunknak, míg az AMTE csapata még formán kívül van, s így csak galképesebb csatársorának köszönhetette győzelmét. Stoifa (2), Blaskovits és Tóth (11-ből), illetve Ruttkay és Marinut a goallövők. A mérkőzést Feldmann dr. vezette.

ATE—Olympia 3:2 (1:1). A mizeiacai pálya is igen rossz állapotban volt, s bár az Olympia végig le volt szorítva, az ATE védelmének ingadozásai lehetővé tették, hogy esetleg egy pontot megmentsenek s igazán csak véletlenül mulott, hogy ez nem sikerült. Az ATE csapata az Olympia játékaival ellentétben igen unottan mozgott, bár fölénye miatt a győzelmet feltétlenül megérdemelte. Schwartz (2), Tóth goaljaival szemben az Olympia Buday és Barbu I. révén volt eredményes. Oravetz biráskodott.

II. oszt. bajnokság: Intelogerea—Hakoah 3:1 (1:0). Unirea—Victoria 6:0 (5:0). Tricolor—Vulturul 4:0 (1:0). Frontiera—Sparta 8:1 (3:1). Banatul—Juventus 3:0 (2:0). Ifjusági bajnokság: ATE—AAC 5:1 (1:1). Gloria-CFR—Unirea 5:2 (2:0). AMTE—Vointa-Victoria 0:0. Tricolor—Olympia 4:1 (3:0).

Timisoara: Kinizsi—TMTE 4:0 (1:0). Oradea-Mare: Törekvés—Bihorul 4:1 (1:0). Egyetértés—Amatőr 4:0 (1:0).

Cluj: KAC—Hagglbor 1:0 (1:0). CFR—RMS 4:2 (3:1).

Brasov: Coltea—BMTÉ 7:1 (3:0).

Barátságos mérkőzések: Resita, UDR—AAC 3:1 (1:0). Az AAC több tartalékkal szerepelt. Goalját Gallov rugta. Sibiu: AAC—Jiul—Sibiu válogatott 8:3 (3:2). Vulcan: AC Jiul comb.—Minerul 3:1 (2:1).

O Középeurópai kupa mérkőzések. Hungaria—Sparta 0:0. Rapid—Slavia 2:1 (0:1). Az elődöntő második fordulóját meglepetések jellemezték. A Hungaria csapata budapesti elődöntője után nem sok reménnyel startolt a prágai revansmérkőzésen, azonban váratlan feljavulással csak balszerencséjének köszönhetette, hogy nem mint győztes hagyta el a pályát. Így a mérkőzés goal nélküli eldöntéssel végződött. A távirat kiemeli, hogy Biri szenzációs védéseivel a nap hőse volt, azonkívül a bíró két jogos tizenegyest nem adott meg a Hungaria javára. A kupaszabályok értelmében a csapatoknak egy harmadik döntőmérkőzést kellene lejátszaniuk, még pedig semleges pályán, ha csak a Hungariát Konrad II. szerepeltetése miatt nem diszkvalifikálják. A másik két résztvevő csapat a Rapid és a Slavia mérkőzése Bécsben folyt le, miután előzőleg Prágában 2:2 arányban eldöntetlenül végeztek. A Rapid heroikus küzdelem után győzött, s így a döntőbe küzdőte fel magát.

O Magyar ligabajnokság. A magyar ligabajnokság tegnapi fordulójának is meg voltak az érdekességei. A profigerbyt a Ferencváros nyerte meg minimális goalarányban Újpest ellen, míg a vidéki csapatok végre nagyszerűen szerepeltek. Eredmények: Ferencváros—Újpest 1:0 (1:0). Változatos játék. A győztes goalt Rázsó—Szedlacsek összjátékából Takács lőtte. Attila—Nemzeti 4:1 (3:1). Meglepetés! III. ker.—Bocskay 2:2 (2:0). Bástya—Kispest 4:3 (1:2). Sabaria—Vasas 5:2 (1:2).

O Egy japán női sprinter szenzációs szereplése. Nagyszabású tokiói versenyen, amelyen férfiak és hölgyek együtt versenyeztek. Fumiko Terao kisasszony általános meglepetésre 100 m.-en 10.8 mp. alatt legyőzte az or-

szág legjobb férfi sprinterét. A szenzációs teljesítmény alapján a japán hölgyet kétségtelenül joggal megilleti „a világ leggyorsabb hölgye” cím, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy Paddock rekordjától, akit a világ leggyorsabb emberének tartanak, csak négytized másodperccel maradt el.

Megszűnnek az olimpiászok.

Az amszterdami olimpiád — az utolsó.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől). Sportkörökben elterjedt hírek szerint a jövő nyáron megtartandó amszterdami olimpiád az utolsó ilyen természetű sportesemény lesz és az 1932-re Los-Angelesben tervezett olimpiai játékok megtartására már nem kerül sor. Maga Coubertin báró, az olimpiai bizottság elnöke, ki a múlt évszázad végén újból életre hívta a klasszikus sportversenyeket, szintén beismeri az olimpiai játékok csődjét s a minap egy francia lapban kijelentette, hogy eszméje nem sikerült, mivel a nagy tömegek az olimpiadoktól távolmaradtak és minden állam csak néhány reprezentatív bajnokot szerepeltet.

Az olimpiádok célja a tömegsport fejlesztése, a nemzetek nagy sportgárdájának nemes vetélkedése volt, ehelyett azonban rekorderek küzdenek egymással. Ilyen körülmények között az olimpiádok létjogosultsága igen kérdésessé vált. Maga Coubertin báró is úgy vélekedik, hogy a Los Angeles-i olimpiád már elmarad. Kétségtelen hogy a professzionizmus tényleg a sportban szintén egyik oka az olimpiai játékok csődjének, mivel a professzionista sportolók nem vehetnek részt az olimpiádokon.

Megkezdődött a spiritiszták világkongresszusa.

Magától táncoló asztal, önműködő hegedűvono, magnetikus tárgyak és egyéb furcsaságok kerültek előadásra az okkultisták gyűlésén.

(Páris, október 3.) Ma kezdődött meg a Sorbonne dísztermében a lélekkutatók, vagyis okkultisták világkongresszusa, amelyen az újabb okkult tudományok számos világhíressége jelent meg. Hosszu évek után ma lépett ismét nyilvánosság elé ezen a kongresszuson a nagy párisi pszichológus, Charles Richat, valamint a híres angol fizikus, Oliver Lodge, akinek neve az atomkutatók terén új korszakot jelent. Érdekes, hogy mindkét tudós meggyőződéses spiritiszta és mindkettő egyetlen fiának halála révén lett azzá. Megjelent a kongresszuson a párisi metafizikai intézet mostani igazgatója, Eugén Osty is, aki azt állítja, hogy az érzékfeletti világot természettudományos úton ki lehet kutatni.

A német okkultistákat, a híres Schrenck Notzing báró képviseli, de sok más híresség is részt vesz a kongresszuson, amelynek legérdekesebb eseménye, dr. Tischnernek, a müncheni szemorvosnak előadása volt a gráci Silbertrüffel folytatott kísérleteiről. A kitűnő médium közelében magától felemelkedett az asztal, a hegedűn magától mozgott a vonó, mintha egy láthatatlan valaki játszott volna vele és más hasonló érdekességű dolgok történtek.

Báró Schrenck-Notzing az anyagosság apostola előadta, mint kísérletezéseinek eredményét, hogy sok esetben a médiumnak elég valami mozgásra csak gondolni és ilyenkor a kérdéses tárgy már el is végzi a mozgást. A kongresszus még néhány napig tart és még bizonyára számos szenzációval fog szolgálni.

Hintásleány

Harry Liedtke 200-ik jubiláris filmje az Apollo következő műsora.

HARRY LIEDTKE

200-ik jubiláris filmje: A hintásleány legközelebb az APOLLOBAN

SZESZSZINDIKÁTUS R.-T.

É R T E S I T É S !

A Szeszszindikátus R. T. végrehajtó bizottsága az érdekeltek tudomására hozza, hogy f. é. szeptember hó 25-től kezdődőleg a kihágások megszüntetésére vonatkozó érvényben lévő törvény valamint a Szindikátus alapszabályainak értelmében a mindennemű kategóriában levő szesz eladását kizárólag a Szeszszindikátus R. T. útján eszközölhetik, amelynek székhelye, Bucurestiben, Str. C. A. Rosetti 1. szám alatt van.

Ennélfogva az összes szeszvásárlók f. é. szeptember hó 25-től kezdődőleg ne forduljanak többé megrendeléseikkel a szeszgyárakhoz, hanem a Szindikátus kerületi eladási hivatalaihoz. Ezen kerületi hivatalok székhelyei a következők:

Az ókirályság részére, Bucurestiben, Str. C. A. Rosetti 1. szám alatt.

Erdély részére, Clujon, Str. Memorandului 20. szám alatt.

Erdély részére, Brasovban, a Romániai Iparosok Vezéregyesülete (Uniunea Generală a Industriaşilor din România) útján.

Erdély részére, Aradon, Str. Horia 2. szám.

Bucovina részére, Cernăuţiban, c/o Banca de Credit Roman útján.

Basarabia részére, Chişinăuban, a c/o Banca Creditul Chişinăului, Str. Puskin útján.

A vevők a szeszrendeléseiknél a következőképen járjanak el:

Forduljanak írásban vagy személyesen a kerületi eladási hivatalhoz és a megrendeléssel egyidőben helyezték a lent megjelölt bankoknál a Szeszszindikátus R. T. Bucureşti számlájára a megrendelt szesz mennyiségének ellenértékét letétbe.

Az elfogadó bank a letétbehelyezett összeg nyugtájának másolatát elküldi a kerületi eladási hivatalnak. Ezen nyugta alapján a kerületi eladási hivatal ki fog bocsájtani a rendelkezési jegyet (Bonul de dispoziţie), amely jegyet elküldi a szállító gyárnak, átadva vagy elküldve — esetek szerint — a vevőnek egy másolatot.

Amint a rendelkezési jegy birtokába jut, a vevő a szállító gyárral közvetlenül intézi el a szükséges törvényes illetékek lefizetését, úgy amint ez a multban is történt.

A vevő személyesen is jelentkezhet a rendelkezési jegy másolatával a szállító gyárnál, a gyárnak pedig jogában van a kifizetett szeszt ezen másolat alapján az eredeti bevétele nélkül is kiadni. Ez esetben a gyárnak kötelessége ezen jegy másolatát visszatartani és azt megsemmisíteni. A kerületi hivatalok nem adhatnak el kisebb mennyiséget mint 200 liter szeszt (tisztá szesz.)

Az eladási árak a következők:

FOGYASZTÁSI SZESZ, az esetben ha egy tételben veszik:

5001 litertől felfelé	46 lej a tiszta (100 ^o) szesz literje
2501 litertől 5000 literig.	47 lej a tiszta (100 ^o) szesz literje
1301 litertől 2500 literig.	48 lej a tiszta (100 ^o) szesz literje
501 litertől 1300 literig.	49 lej a tiszta (100 ^o) szesz literje
500 literig	50 lej a tiszta (100 ^o) szesz literje

DENATURÁLT SZESZ ÉGETÉSRE:

500 literig	32 lej a 90 ^o literje
500 litertől 2000 literig	31 lej a 90 ^o literje
2001 litertől felfelé	30 lej a 90 ^o literje
Szeszecet gyártásra:	36 lej a tiszta (100 ^o) literje

SZESZ ILLATSZER GYÁRTÁSHOZ:

2000 literig	47 lej a tiszta (100 ^o) literje
2000 literen felül	45 lej a tiszta (100 ^o) literje

A vevők a szükséges hordókat a szeszszállításához az illető gyárhoz franco kell, hogy szállítsák. Az esetben, ha a vevők a hordókat nem bocsájtják a gyár rendelkezésére, hanem azokat a gyártól kölcsönzik, a megrendeléssel egyidejűleg az ellenértéküket biztosítékul letétbe helyezik, vagy pedig a gyár által elfogadott más biztosítékot nyújtanak. A szeszgyárak a kikölcsönzött hordókért egy előre megállapított bért szedhetnek. A Szindikátus eladási árai a szállításkori azonnali fizetés ellenében, mindenkor a vevő állomásán franco, csomagolás és törvényes illetékek nélkül értendő: A kikölcsönzött hordók a szállító gyárnak franco visszaküldendőek. A fizetés az alábbi bankok fiókjaitól vagy levelezőinél történik:

BANCA DE CREDIT ROMAN,

BANCA CHRISOVELONI,

BANCA MARMOROSCH, BLANK & CO S. A.,

BANCA ROMANEASCĂ,

BANCA ALBINA SIBIU, A SZESZSZINDIKÁTUS R. T. SZÁMLÁJÁRA.

5226

Szeszszindikátus R.-T.

K Ö Z G A Z D A S Á G .

Nem lett olcsóbb az utazás október elsején.

Dacára az ígéreteknek, Bucurestiből semmiféle intézkedés sem érkezett a tarifák csökkentésére.

(Arad, október 3.) Ujabb csalódás érte az utazó közönséget. Bucuresti lapok híradása nyomán az erdélyi és bánági magyar sajtó is beszámolt róla, hogy az államvasutak vezérigazgatósága azzal a tervvel foglalkozik, hogy a vasuti jegyek árát leszállítja. A vezérigazgatóság belátta ugyanis, hogy az a nagy-nérvű emelés, melyet a mult esztendőben léptettek életbe, nem vált be, mert a vasut jövője nemhogy emelkedett volna, hanem csökkent. A drága tarifa miatt ugyanis sokkal kevesebb volt az utas. A vezérigazgatóság tarifacsökkentési tervéről a közönség örömmel értesült. Eljött azonban október elseje és minden a régiben maradt. Bucurestiből semmiféle intézkedés nem érkezett, mely a jegyek árának mérséklését hozta volna maga után. Vasuti örökből arról értesülünk, hogy ilyen tarifaváltozáshoz nem is volt elegendő idő, mert a

vasutnak új jegyekről és egy csomó nyomtatványról kell gondoskodni. Nincsen azonban kizárva, hogy a tarifaleszállítás október folyamán bekövetkezik.

Zürichben 3.24, Párisban 15.90 a lej.

Helyi valutaárak. (Október hó 3.)
Kifizetések: Berlin 38.65, Amsterdam 65.15, Newyork 162, London 790, Páris 6.37, Milánó 8.88, Prága 4.82, Budapest 28.40, Zágráb 2.86, Bécs 22.90, Zürich 31.30. — **Áru:** Márka 28.50, dollár 159, angol font 780, francia frank 6.40, olasz lira 8.80, cseh korona 4.80, pengő 28.30, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 31. — **Pénz:** Márka 38, dollár 158, angol font 770, franca frank 6.20, olasz lira 8.60, cseh korona 4.70, pengő 28.10, dinár 2.70, osztrák schilling 22.80, svájci frank 30.50. — Irányzat tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Október hó 3.)

Berlin 123.58, Amsterdam 207.95, Newyork 518.62, London 2523.75, Páris 20.35, Milánó 28.30.50, Prága 15.37, Budapest 90.72.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.24, Varsó 58, Bécs 73.15.

Zürichi tőzsdézárlat. (Október hó 3.)
 Berlin 123.57, Amsterdam 207.95, Newyork 518.57.50, London 2529, Páris 20.35.50, Milánó 28.31.50, Prága 13.37.50, Budapest 90.72.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.24, Varsó 58, Bécs 73.17.50.

Bucuresti-i tőzsdézárlat. (Október hó 3.)
Devizák: Páris 6.35, Berlin 38.47.50, London 787, Newyork 161.37, Milánó 8.85, Zürich 31.22, Bécs 22.87, Prága 4.81. — **Valuták:** Napoleon 645, márka 38.15, léva 1.18, török lira 0.83.50, angol font 782, francia frank 6.40, svájci frank 31.10, olasz lira 8.80, drachma 2.12, dinár 2.85, dollár 159.50, lengyel zloty 18, osztrák schilling 23, pengő 28.40, cseh korona 4.75.

— **Egymilliárd lej a CFR belföldi adósságaira.** Bucurestiből jelentik: A kormány egy milliárd lejt bocsát a CFR rendelkezésére a belföldi iparral szemben fennálló adósságok kifizetése és a sürgős helyreállítási munkálatok költségei végett. A kormány reméli a vasuti szállítások gyors megjavulását.

Tudja Ön mi az a FORTUNA?

Olasz kovászlási forrás kéz nől és gyermek szövetruhák (a: o: rás ruhák és kötének beszerzésére. Úszó és téli kabátok nagy választékban. Mérték utáni rendelések 24 óra alatt kész. Arad, Str. Col. PIRIOI 5. (Színház hátsó bejáratával szemben.)

Urániában
szerdától
A szerelem hajótöröttjei
RODOLPHO VALENTINOVAL.
Urániában

Nincs szó angol—olasz—spanyol szövetségről.

Chamberlain Spanyolországnak a Népszövetségbe való visszatéréséről tárgyal Primo de Riverával.

Londonból jelentik: Chamberlain angol külügyminiszter De Rivera tábornokkal való találkozására Marokkóba hajózik. Az angol sajtó cáfolja azokat a francia híreket, mintha az eddig lefolytatott tárgyalások az angol—olasz—spanyol szövetségről szóltak volna, amelyeknek nyélbeütése ellensúlyozná Franciaország középtengeri hatalmát. A lapok azt írják, hogy a tárgyalásokon csupán az angol kereskedelmi szerződésről és Spanyolországnak a Népszövetségbe való visszatéréséről volt szó.

Arad külvárosainak vízellátása.

Uj kutatkat furat a város, a régieket kijavítja.

(Arad, október 3.) Dr. Angel István polgármester ma délelőtt kintjárt a Mossóczy-telepen, ahol nemrégiben két mélyfuratu kutat létesített a város lakosság vízszükségletének kielégítése céljából. A város most egy harmadik kutat szándékozik furatni és ennek helyét szemlélte meg a polgármester. Ha ez a harmadik kut is elkészül, ami pedig rövidesen megtörténik, akkor teljesült az arra felé lakóknak kívánsága és az egész u. n. Grodiste városrész kifogástalan és jó ivóvízzel lesz ellátva.

— Növelni, illetve javítani fogjuk — mondotta a polgármester ezzel kapcsolatban munkatársunknak — Gáj vízellátását is. Legközelebb a volt Csorda-ut és a volt Nyul-uoca sarkán furatunk a három meglevő kut mellé egy negyediket, ami szintén régi kívánsága az ottani lakosságnak. Így aztán Gáj négy vízbő kuttal fog rendelkezni.

— A Strada Biserici és a volt. Szent János-tér sarkán levő kutat, amelynél az utóbbi időben működési zavarok fordultak elő, kijavítatjuk és újra üzembe helyezzük. Ezzel aztán el is értük azt, hogy Aradon minden városrész el legyen látva kellő mennyiségű és egészséges vízzel.

Rádió-műsor.

Kedd, október 4. Wien—Grác. 11. Délelőtti hangverseny. 16.15. Délutáni hangverseny. 20.05. Áriaest. Operaáriák zenekari kísérettel. — Pozsony. 18.15. A házi zenekar hangversenye. 20. Szimfoniadás átvitel Prágából: — Prága. 19. Hangverseny. 21. A házi zenekar hangversenye. 22.20. Táncczene. — Róma. 15. Hangverseny. Stuttgart. 16.15. Délutáni hangverseny. 20. Népszerű zenekari hangverseny. — Leipzig. 16.30. A házi zenekar hangversenye. 20.15. Hangverseny leipzigie zeneszerzők műveiből. 21.10. Énekhangverseny zenekari kísérettel. 22.15. Táncczene. — Milano. 20.45. Operaátvétel. — München. 16. A Frank zenekar hangversenye. 19.05. „Bohé-

mek”, opera 4 felvonásban, Puccini. — Nápoly. 17.10. Könnyű zene. — Berlin. 17. Szórakoztató zene. — Breslau. 19.30. Szórakoztató hangverseny. 20.15. Dalest. — Frankfurt a. M. 20.20. Régi francia dalok és énekek. 20. Énekhangverseny és gramofonzene. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.15. Kamarazene. Zene-történelmi hangverseny. IV. rész. Régi táncok. 18.30. Palásthy László saját novelláiból olvas fel. 19.15. Rádió amatőr-posta. 20.30. Az Orosz-Ukrán kórus hangversenye. 21.30. Pontos időjelzés, hírek, közlemények. Után: A Britannia nagyszállóból Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

LITHYNIA

PAPTAMÁSI ÁSVÁNYVIZ.
Üdítő Gyógyító!
Kapható drogeriában, fűszerüzletben és vendéglőkben. 1047

NYILTTÉR.

E rovat alatt (szelvények) nem vállalunk felelősséget.
ÉRTESETÉS.

Az Aradi Iparos Otthon igazgatósága ezenel köztudomásra hozza, hogy Hidvéghy Mátyás ur, az Otthon vendéglőjének bérletétől a mai napon megvált.

Arad. 1927. október hó 3.
 5286 Az igazgatóság.

ÉRTESETÉS.

Aradi Tejesarnok fiókja
 Arad, Str. Bratianu 11., fogostáival szemben **megnyit!**

Uradalmi tej- és tejtermékek egész napon át kaphatók. 1949

Felelős szerkesztő: RETHY JÓZSEF.
 Cenzura Prefectura Judetului.

Nem ígérünk ingyen könyvet és nem szelvényt küldünk,

hanem finom papírra nyomott, diszes keménykötésbe kötött, kiváló irodalmi munkát

az utódállamok magyarsága számára!

Mikszáth Kálmán válogatott regényei

12 kötetben. - Egy keménykötésű, diszes kiállítású könyv ára 40 leu a rendelőnek kikézbessítve.

Semmi egyéb költség nincs!

Megjelennek: Szent Péter esernyője, Beszterce ostroma, Noszty fiu esete Tóth Marival, Különös házasság, Uj Zrinyiász, Akli Miklós, Prakovszky, a süket kovács, A kis primás, Galamb a kalitkában, Tót atyafiak, A jó palócok, A vén gazember, A beszélő köntös, A fekete város. Minden kötet teljes és önálló egész.

Először a „Szent Péter esernyője” jelenik meg!

Ezek a könyvek könyvárusi forgalomba nem kerülnek és csak azok kaphatják meg, akik az alábbi megrendelőlapot kivágyják és 40 leu megrendelési összeggel együtt megküldöttük: S. Stojkovits, Timișoara, Strada Primeriei 4 címre, legkésőbb október 15-ig be- küldik. Szétküldés a rendelés sorrendjében.

Itt levágandó

Szelvény

S. STOJKOVITS, Timișoara, (Belváros), Strada Primeriei 4

Alulírott ezennel megrendelem Mikszáth Kálmán válogatott regényei című 12 kötetes művet, kötetenként 40 leu vételáron. Az első kötet: Szent Péter esernyője című regény kötött példányáért 40 leu vételárat egyidejűleg beküldöm.

név _____ lakhely _____ pontos cím _____

U R A N I A B A N

Ma, utolsó nap
 Liane Haid és Alfons Fryland
 főszereplőkkel
Hanibál fia
 sláger vígjáték.
 Ezt megelőzi:
Joy Rock színházat vesz
 2 felvonásos burleszk.

5 7 6 9 Ó R A K O R

Őszi és téli, női és gyermekfelöltő és kabát újdonságok megérkeztek:

Női felöltők 1000, gyermekkabátok 600, szövetrohák 650 lejtől kezdve. Kérnem áruházamat vétel kényszer nélkül megtekinteni és személyesen meggyőződni utólrhetetlen versenyképességümről. Angol és francia szalonok.

Julia PLESZ Gyula

központi női és gyermekruha nagyáruhaza ARAD, Str. Colonel Pirieli No. 5., a színház hátsó bejáratával szemben. Tessék a címet jól megjegyezni!

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzódnak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Sápadt, vérszegény és gyöngy gyermekoknak adjunk a hideg évszak beálltával **EGGER EMULSIOT.** mely a legjobb osztrákmalajból készül. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

HÁZASSÁG.

33 ÉVES vidéki, jól szituált özvegyember lévén s ismeretség hiányában ezúton keresek megértő életársat. Készvagyonom értéke 7.000.000 lej, melyet idővendéghelime önhaitok bizni, mert egy 600 millió lej értékű örökség átvételéért Amerikába hajózok. Hozományt nem keresek, csak intelligens és jó gazdaszszonyt. Teljes című s lehetőleg fényképpel ellátott leveleket „Sürgős esküvő” jellegre az Aradi Közlöny kiadójaiba.

ALKALMAZÁS.

EGY megbízható nő mindenek főzőnőnek ajánlkozik. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 5271

MEGBIZHATÓ, komoly, perfect minden szakácsnő jó bizonyítvánnyal felvételt. Str. Eminescu, trafikban. 5272

FIATAL német nő nevelőnői állást keres. Katj, Günther, Cincul-Mare. (Jud. Fogaras.) 5274

KOMOLY, képzett ápolónő, beteg ápolását elfogadja. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 5283

LAKÁS.

VÁROS központjában elegánsan butorozott 1 vagy 2 szobás, fürdőszobás uccai küllőnbejáratu szoba azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 5285

EGY szoba, konyha azonnal kiadó. Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 17. 5284

VÉTEL ÉS ELADÁS.

FAJALMA (algógyógyi) Jonathán, Batul, Aranypármen, stb. házhoz szállítva jutányosan előjegyezhető. Friedmann, Str. Mărăsesti No. 8. Telefon 585. — Minták ugyanott megtekinthetők. 5279

ZSUR ASZTALKÁK, szalon, szekrények, antik lámpák, férfi kabátok, bunnák, férfi öltönyök, női ruhák, íróasztalok, toalett asztalkák, ebédlő diványok, íródei berendezés, Bösendorfer zongora, írógépek, fotelok, szőnyegek, órák, képek, függönyök, storeok, kredencék, asztalneműk, asztalok, székek, antik szekrény, varróasztalkák, dísz tárgyak, stb. eladók. Salgóné, Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 12., I. em. jobb. 1000

CSERÉP 253 sz. duplafalcos, vörös, legjobb minőségű, legjutányosabb árban és kedvező feltételek mellett

Pollak Sándor gőztéglyagárban Aradon, textilgyár mellett. 1028

VILÁGOS, modern hálószobabutor eladó. Dr. László, Piata Luther No. 3., II. kapu. 5282

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyeget, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműeket, stb. bizományba veszek, azok masas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kigras csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Férfi szövetek és szabó kellékek feltűnő olcsó árak mellett.

Welsz Ármin Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 18 1000

OKTATÁS.

GYORS- és gépirótanfolyamra állandóan lehet jelentkezni Császár Írógép vállalatnál. Str. Alexandri (Salacz-ucca) 5. Telefon 393. 5113

INGATLAN.

STRADA Grivitei 2. számú üzlet korcsmahelyiséggel bíró ház eladó. 5275

Csak hetvenkét lejbe kerül,

az ára gyorsan megtérül, ha egy ily kockába hirdet: házát, szőlőt, szántóföldet.

KÜLÖNFÉLÉK.

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR (Kerpet-féle) állandóan bővül a legkiválóbb újdonságokkal. 4654

Nagy famegtakarítás szabaddalmazott folyton égő **ZSIGUCZI-f. le kályhákna!**
A fűtőtechnika esodája! Számos elismerő levél és hivatalos szakvélemény bizonyítja jóságát és **50% tüzelőanyag megtakarítását.** Megtekinthetők a készítő: **HAMMER ZSIGMOND és FIA** Üzletében Arad, Boulevard Regele Ferdinand No. 27. (Boros Béni-tér.)

HUNGARIA

Nagyszállóda

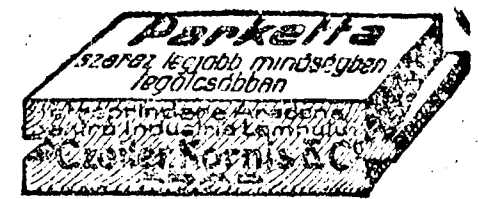
BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL“.

Női harisnya 20, cérna minőségben 65 L.-től **Bogyó A.**
Selyem harisnya II. Lei 55., prima I. Lei 85., valódi selyem Lei 215. —
Férfi és gyermek harisnyák 20 lejtől. — Dívatkönyk 55 lejtől. —
Borson aasztrágok 45 lejtől. — Kötött kabátok, seirem sálak. — Dívát csipkék 0.00 és fehér szinben a legolcsóbb árért. 5281

I. MARTIN Str. Románului 2. (Zrinyi-u.) Ajánlja legújabb páriai oomblné gumifűző különlegességeit. Ellúntet minden kövérséget, hasat, csípőt, kényelmes, fees minden hüvelynek nélkülözhetetlen. Keztyük röglőn tisztítása és mosása 10 L

General-Agentura
A. de MIKOS
a román vasutakon kizárólagos joggal hirdető RECLAMA vállalat vezérképviseelője
Arad, Bul. Reg. Ferdinand No. 5. N. Tel.: No. 439.
Megérkeztek a műv. rágók
tökéletesen természethűek, saját illatukat egy évig megtartják. A műv. rágók kizárólagos képviselője az aradi raj. 0. ura tők. vel rendelkező egyénnek vagy cégeknek kiadó.

Bérbendő 3 szobából álló **Irodahelyiség**
központi fűtéssel a városközponttal szemben. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 5276

Ia. dicsőszentmártoni darabos carbid
106, 53 1/2 kg-os csomagolás, autók részére 5 kg-os email dobozok legolcsóbban kaphatók: **Kornis Testvéreknel,** Arad, Bul. Reg. Maria 13. Telefon 501, 355, 90. 046

Egy nagyon szép, újonnan készült **leány szoba eladó.**
Cím RUDOLF MOSSE hirdetőben Arad.

Makulatura, tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Muzsaj József
Arad, a színházzal szemben.
Őszi és téli árjegyzék:
LEJ:
Iskola öltöny 1600
Férfi öltöny tiszta gyapju 1750—
Férfi öltöny div. szinokban 2450—
Sötét kék és fekete öltöny Ia. 2750—
Őszi felöltő 1950—
Ujster double Ia. 2450—
Fekete téli kabát szörme sál gallierral 2650—
Fregoli raglán 2200—
Gummi kabát 850—
Bőr kabát minden szinb. Ia. 4600—
Mérték szerinti szabóság!
Nagy posztó raktár!

Bosszuságot, időt és pénzt

takarít meg, ha külföldre való utazása előtt utitervéhez szükséges mindennemű **felvilágosítást** előre beszeréz díjmentesen a

Hálókocsi Társaság (Wagons-Lits) menetjegyirodájában Aradon, Bul. Regina Maria 13. (Központi Takarékpénztár épülete.) — TELEPHON: 5-34.

Mi történjék a testünkkel halálunk után?

Ujabb hozzászólás az Aradi Közlöny halotthamvasztási anketájához.
A modern élet lendülete túlhaladja a konzervatív felfogást.

Arad, október 4.) A halotthamvasztás problémája érthetően izgatja az emberek fantáziáját. Erről a kérdéssel megindított anketánk élénk érdeklődést váltott ki a közönség köréből és ma már több levél érkezett, amelyek közül legtöbb örömmel vette tudomásuk, hogy a fővárosban már felépítették a krematóriumot és hogy remény van arra, hogy az ország többi városai is követik Bucuresti példáját. Itt közöljük az egyik levelet, amelyet „Egy aradi gondolkodó asszony” írt alá. A levél a következő:

„Jóleső megnyugvással vettem tudomásul, hogy Bucurestben október tizenötödikén, a nyugati kultúra hatása alatt, ismét egy komoly és nagyjelentőségű intézmény létesül. Szigorú vallásos nevelésben részesítettek szülem és a vallás szépségei bennem jó talajra találtak. De a krematóriummal szemben táplált avertiókat, bárhonnán kerüljenek is azok elő, logikátlanok találom. Olyan hangokat is hallottam, hogy a halottégetés által, a vallás elveszít egyik fundamentumát, amelyre a feltámasztás hitét építették. Erre a feltevésre elsősorban rácsúfol az a tény, hogy a nyugati államokban, ahol már esztendő óta működik a krematórium, nincsen okuk panaszkodni az egyházak vezetőinek, hogy a vallásos érzés lankadt, vagy csökkent volna. Az ellenkezőjét, azt hiszem hamarabb be lehetne igazolni. A másik cáfolat ezen értve ellen az, hogy a feltámasztás nincsen az elvetéshöz kötve és a feltámasztás szimbóluma elsősorban a lélekre vonatkozik, amely örök és nem a testre, amely ha nem égetik el, miután keresztül megy egy rothadási folyamaton, amugy is elporlad. Vallási szempontból csak annyiban lehetne kifogásolni a halottégetést, hogy az egyházaknak bizonyos átalakítást kellene eszközölnök intézményekben. Az átalakításokkal járó munka lehet kényelmetlen, de érdemes végrehajtani, mert anélkül, hogy a vallás veszítene általa, gazdasági és egészségi előnyöket származtatna az élők részére.

lehet tagadni, hogy csengetett, magától szólalt meg a csengő egy negyedpillanatra. Mind a három fiamat megismerem a csengetéséről, jobban benne van a jellemük és jövőndő soruk, mint egy grafológiai analizisben, vagy tenyérjóslatban. A nagyobbiké udvarias és nyugodt, a középsőé türelmetlen, agresszív, a legkisebbé játékos, vicces. Vannak önérzetes csengetések és vannak szemtelen csengetések, fenyegetők és biztatók. Másrészt csenget a postás, mikor pénzeslevelet hoz és másrészt, mikor fizetési meghagyást. Vannak kétségbeesett csengetések, olyanok, mint egy sikoly, amiktől lélekzetállító csend lesz s az ember nem meri kinyitni az ajtót, — a Dráma áll ajtónk előtt, revolvercső robban, ha kinyitjuk — a Halál vár künn, vagy még annál is rosszabb: senki! Csak a csengő szól magától.

Utközben a villamoson lefordítottam magamban Heine versét, a „Lazarus”-ciklusból. Életének utolsó évében írta.

Ime:

Mit nekem már cifra zsolttár
Jámbor példa, bölcs ígéret...
Egyszer már szemébe néznék
A nagy átkozott „miért”-nek!

Meztelen vállán keresztrel
Mért vonaglik az Igazság
Mikor pöffedt paripáján
Göggösen feszít a Gátság?

Ki akarta így? Ez ellen
Isten is hiába lázad?
Vagy tiokban a Gonosszal
Trafikál? Hát ez gyalázat!

Szánk imigy tátong szünetlen:
Mignem egy maroknyi száraz
Födét tátott szánkba tömnek...
No, de ez csak mégse yálasz!?

A másik aggodalom, amit az Aradi Közlöny legutóbbi számában olvastam, az, hogy mi történne azokkal a hullákkal, amelyek esetleg bünténynek, vagy más olyan körülménynek lettek áldozatai, amelyeket napok mulva kellene exhumálni. Az exhumálás természetesen lehetetlen, ha a hullát elégették. Ezt a kér-

Reinitz Jakab — raktárnok Nagyenyeden

Kedélyes beszélgetés a kétszeresen elítélt Reinitz Jakabbal, aki szenzációk leleplezéseket ígér. — Hogyan él Reinitz a nagyenyedi fegyházban?

(Szatmár, október 4.) Reinitz Jakabot néhány heti satmari tartózkodás után visszazsárolták Nagyenyedre. Szatmáron tudva levőleg a Rozmarin-ügy főtárgyalása miatt tartózkodott Reinitz, akivel visszautazása előtt hosszabban elbeszélgetett az Aradi Közlöny satmari tudósítója. Reinitz ilyenkor magánember, nem védekező büns, egy ur, ki Nagyenyeden raktárnok egy szövőgyárban — állami felügyelet mellett. Mert ez Reinitz Jakab. A szövőgyár raktárnoka, a fegyintézet szövőgyáráé. Nyugodtan beszél és jólesően gyújt rá egy szivarra.

— Na igen — kezdi — mondtam az ügyész urnak, hogy azért én nem haragszom rá. Neki az a hivatala, hogy vádat emeljen. Én különben ugys tudtam, hogy elítélnek. Csak azért, mert Reinitz vagyok. Pedig nem vagyok büns. És ha a Rozmarin-ügy kerül előbb tárgyalásra, nem a Grósz-ügy, biztos felmentenek.

Olyan bizonyíték van a kezemben...

— Hiszen még nincs baj — mondjuk. — Azt ígérte, a főtárgyalás lezajlása után 10 napon belül fogja bizonyítani, hogy maga ártatlan és az összes bünsök szabadon járnak. A 10 nap már el is múlt és maga nem beszél?...
— Nem jól tetszettek érteni. Én így mondtam: ki fogok bizonyítani az összes pontokat. Nem évek múlva, lehet, hogy már hetek múlva... Én nem mondtam fix terminust, én azt mondtam: hetek múlva. Olyan bizonyíték van a kezemben — és közben a kezével olyan gesztust csinál, ami idekint a finom társaságban azt jelenti, hogy: ilyen vas — olyan bizonyíték van a kezemben, hogy azzal szemben nem lehet majd tagadni. Ha ez a szenzáció feltör, akkor tessék lejönni hozzám Enyedre, akkor lesz majd miről írni...

— És ha nem engednek be magához?

— Mindenkit beengednek, akit én akarok. Nagyon sok urak jönnek, akik mind engemet akarnak látni. De az igazgató ur csak azokat engedi be hozzám, akiket én akarok.

Hipnotizálni nem hagyom magam.

— A múltkor egy orvos akart velem beszélni. Én mondtam az igazgató urnak, hogy hagyjon engem az az ur békében, nincs nekem semmi bajom, nem kell orvos. De az igazgató ur azt mondta, hogy az az orvos egy jámbor zsidó ember, egy nagy talmud-tudós, hát jöjjön. És amint beszélgetünk, mindig csak néz a szemembe és én érzem, hogy szédülök. Mondom, hogy hipnotizálni nem hagyom magam.

— Persze, mert büns, mondta a doktor.
— Hát hogy lássa, hogy nem félek, hát gyérünk azzal a hipnotikával.
De az igazgató ur közbelépett, nem engedte meg, a törvény tiltja.
— Mondja Reinitz ur, milyenek lesznek ezek a bizonyítékok? Azt fogják bizonyítani, hogy maga ártatlan és más a büns vagy azt, hogy magán kívül még más is büns?
— Nemcsak hogy én egészen ártatlan vagyok, de azt is bizonyítom, hogy engem is meg akartak ölni. Minden pontot bizonyítok és bizottságot fogok kérni, hogy állapítsák meg a pontokat, hogy igazak.
— Reinitz ur, Ön négy éve van letartóztatva. Miért nem használta fel ezeket a bizonyítékokat eddig?
— Mert csak most tudom felhajtani.

dést is könnyen meg lehet oldani. Mondja ki egy rendelet azt, hogy gyanus körülmények között elhunyt emberek holttestét nem égetik el, hanem esetleg ideiglenesen eltemetik, amíg a nyomozás ki nem deríti a halál igazi okát.

Véleményem szerint, a krematórium ellen folytatott harc, túlzott és logikátlan konzervativizmus, amelyet túl fog haladni az a tempo, amelyet a modern élet lendülete diktál.

Világhírű Lindener bársonyok
KELL és KRAUSZ-nál Arad.

— Nagyenyedről?

— Kérem, éppen ez az, amiről nem nyilatkozhatom. Majd minden ki fog jönni.

— Reméli, hogy kiszabadul? Gondolt már arra, hogy mit fog csinálni?

— Nem fontos. Én a családomért teszem és azt akarom, hogy a világ lássa. Hogy én velem mi lesz, az mellékes.

Amikor azt mondja, hogy a „családom” — könnybe lábad a szemé.

Reinitz „bizalmas” ember a fegyházban.

— Hogy él Nagyenyeden, Reinitz ur?

— Nincs semmi különös bajom. Az igazgató ur nagyon intelligens, finom, jólelkű ur ember és engem szeret. Nem hiszi rólam, hogy büns vagyok. Én vagyok a szövőgyár raktárnoka, minden az én kezem alatt megy át. Én veszem át a munkát, én számolok el a munkásokkal, én adom ki az anyagot. Én ott egy bizalmas ember vagyok.

— Ugy tudom, a munkások keresnek is ott...

— Igen. Én naponta 25 lejt keresek. Ezt kosztra fordítom. Szabad időmben olvasgatok. Van ott mindenféle vallásos héber könyv. Van imaház is. Hétszáz ember közül tizenketten vagyunk zsidók. Istentisztelethez elegenden vagyunk. Vasárnap és esütörtökön a pap is ott van.

— Egyedül lakik?

— Egyedül. Jött oda egy Magoss nevű főhadnagy Nagyváradról. Az velem akart lakni. De én azt mondtam: én egy vallásos zsidó vagyok, én imádkozom, én tanulok, ne zavarjon engem. És én nem érintkezem a többiekkel, csak hivatalosan, mikor az anyagot kiadom, mikor a munkát átveszem, mikor elszámolok velük... Én csak a hivatalnokokkal érintkezem...

Igy beszélgettünk el Reinitz Jakab ural, aki elköltözött Szatmárról Nagyenyedre, ahol elhelyezkedett: raktárnok a szövőgyárban, amely állami felügyelet alatt áll...

A tangók királynője az Estrella tangó

Hosszu ideig nem volt kapható. Új kiadásban most jelent meg. Ára 36.— lel.
MORAVETZ kiadás, mindenütt kapható. 4715

Cziráky János gróf tragikus halála.

Imádkozás közben, a templomban érte utól a halál a 73 éves grófot.

Budapestről táviratozzák: Tragikus halálesetnek volt színhelye tegnap este 6 órakor a budapesti ferenczyendiek Apponyi-téri temploma. Cziráky János gróf, aki rendszerint ebben az órában végezte ájtatosságát, imádkozás közben hirtelen rosszul lett, majd térdeplő helyzetéből felugorva szívéhez kapott és hirtelen összeesett. A templomszolga azonnal értesítette a sarki rendőrszemet, aki a közeli Cziráky-palotába sietett, hogy onnan hívja ki a mentőket. A palota viceházmestere kíváncsiságból átszaladt a templomba és az idős ur emberben gróf Cziráky Jánost ismerte fel, a kit az orvosi bizottság megállapítása szerint szívszélhűdés ölt meg. Cziráky János gróf 73 éves volt és már évek óta visszavonultan élt.

Művészet.

Alfréd Neumann: Régi Oroszország

A szezon első premierje az aradi színházban.
(A ma esti bemutató elé.)

A jelen kor bőséggel termeli ki a diktátori alakokat és ez a figura, már az ingerlő elnevezés szempontjából is, kedvelt és hálás dráma-témává fejlődött ki. Előbb Jules Romains volt egy diktátor szobrása, akinek azonban már a jövőbelátás és fantázia elképzelései állottak volna stílusos aktot, mert modelljére túl modernséget lehelt és ennek hatásos kivételére az elmúlt idők történelmi reprodukciói jórészt alkalmatlanok voltak. Azután most Alfréd Neumann vette kezébe a diktátort faragni akaró vésőt és ő nem lendült annyira a modernségbe, mint író társa: Jules Romains, ő csak oly diktátori modell megábrázolására szorítkozott, ahol a történelmi készlet nem okoz gátat és bőségesen ad eseményt a jellemnek és viszont. Így nyult Alfréd Neumann a Romanov-tragédiák egyikéhez s ebben a miljöben ideálisan virágozott ki a téma alapja, noha a miljö és a szereplő Romanov-cár csak stílus kaparintás és a nagy „hazafi”, a diktátor ellenállhatatlanul véghez vitt terveinek, tetteinek érthetőségéért, megokolása.

Tehát nem a cár személye a lényeges, bár, mint színpadi szerep, ragyogó és művészi akarások legkiválóbb megszólaltatója, azonban az író szempontjai alárendelt személynék deklarálják és a cár mindenható kormányozóját aggatják teli a tulajdonképeni intuíciókkal. Benne pezseg a darab cselekedeteiből eredő mindama forradalmi nagyszerűség, amely végighevíti a drámát és, ha az ő akaratainak, tetteinek okát — mint mondtam — a cár döbbenően megkonstruált alakja szolgáltatja, akkor ugyanó az összes többi szereplők tetteinek elindítója. Ez a kancellár, a Bismarck, Metternich vegyülék, eredeti egyéniséggel, mélységes szuggesztivitással rendelkező vasakarát, aki tudatosan a saját vesztére mozgatja a cselekedeteket, de a ki-tűzött terv: a cár detronizálása, félrelökése, az ország megmentése a degenerált imperátortól, oly hévvel dul benne, amelyet önmaga pusztulása árán is végrehajtani igyekszik, e mellett van lelkiismereti szava is, hálája, becsülete, amely meg-megmozdul benne, de győz a „hazafi”. Mert az ország érdeke legáz benne mindent: az uralkodási vágyat, a kecségető lehetőséget is és mindvégig fennmarad a cél, az eszme: az országról elüzni a féboly árnyát: a cárt.

Szerelem, barátság, hála, egocentrizmus nem ébrednek fel benne a nagy cél súlyától. A cél sikerül, a haza felszabadul, a cárevics trónra ül s öneki a nagy mű nem hozott egyebet — egy revolvergolyónál. Durranás, halál, hatásos pont a munka után. Elméleti befolyásosság vádját előállhat ugyan, de a halálos vég szükségességét Alfréd Neumann oly meggyőző erővel hozza, hogy — valóban Pahlen kormányzóknak csak ez maradhatott hátra. Alfréd Neumann egyébként végighuzza a meggyőző erő vonalát, mindahol az események reálisának és hihetőségének valóban szüksége van támogatásra. Mert például kérdés az: él, élt-e ily markáns hazafi. És ilyenkor Alfréd Neumann nem az agyonbeszélés zsufoltságával, hanem tiszta ésszerűséggel igent sejtet, sőt mond is. Lesznek talán, akik fölnyitják ezt a kérdést: költő-e valóban Alfréd Neumann, vagy csak a drámai helyzetek és alakok megmintázásának egyensúlytája. A döntés bizonytalan, de kétségtelen az, hogy mélységes érzéseket fakasztó dráma a Régi Oroszország. Olyan hurokat pendít meg bennünk, amelyek sokáig továbbrezegnek bennünk.

Salgó Pál.

* A színház műsora. Szerda: Régi Oroszország. Itt először. Forgó színpaddal, új kiállítás, premier helyérek. (B. bérlet.) Csütörtök, október 6.: Régi Oroszország. (C. bérlet.) Péntek, október 7.: Régi Oroszország. (A. bérlet.) Szombat, október 8.: Délután 3 és fél órakor: Régi Oroszország. (Bérletszűnet.) Este: Román előadás. Vasárnap délután 4 órakor: Régi Oroszország. Este 8 és fél órakor: Régi Oroszország. (B. bérlet.)

* Alexandra. Ma este az Alexandra repri-ze szerepelt az aradi színház műsorán. Értéket adott az előadásnak, hogy a király szerepét Bing János játszotta, aki megnyerő megjelenésével, az énekszámok művészi tolmácsolásával és közvetlen, meleg megjátszással ismét megérdemelt, szép sikert aratott. R. Horváth Mici, Betegh Béby, Galetta Ferenc, Győző Alfréd, Kun Dezső, Deésy Jenő, Olasz Lajos, Jávor Alfréd jó alakításai méltán kiérdemlik a dicséretet. Csányi Mátyás lendülettel dirigált.

* Symphonikus hangverseny Aradon. Teliesen indokolt az az óriási érdeklődés, amelyet városunk zeneértő közönsége az október 12-i hangverseny iránt tanusít, mert a 46 tagból álló zenekart a legjobb hírnév előzi meg. Karantesterük R. Millea, a prágai konzervatórium kiváló tanára már egyedül is garancia arra, hogy a zenekar a legkényesebb igényeket is ki fogja elégíteni.

* A Régi Oroszország. A kétszáz év előtti Oroszország nagy alakjai elevenednek meg Alfréd Neumann immár világhírűvé lett nagyhatású drámájában, amelynek ma, szerdán lesz a bemutatója az aradi színházban. I. Pál cár, az iszákos orosz uralkodó detronizálását, azt a tragédiát viszi a színpadra a szerző, amelyet Pahlen gróf, a hatalmas kormányzó készített elő. Érdekes beállításban dolgozta fel Neumann ezt az orosz tragédiát, amelynek főhőse tulajdonképen Pahlen gróf, akinek cselekedetét hazafias motívumokkal indokolja a szerző. A szerdai premieren olyan élményben lesz

része a közönségnek, amilyenben már évek óta nem volt. A színház prózai együttese hosszú próbák után, teljesen felkészülve hozza színre a szenzációs drámát, Mészáros Béla mindenre kiterjedő gondos rendezésében. Pahlen gróf markáns színekkel megrajzolt alakját Szendrey színigazgató viszi színpadra. Az alkoholfájdalmában tévelygő zsarnok cár Jávor Alfréd művészetében lesz emberi alak. Az egyetlen női szerepet, Anna bárónőt Fekete Irén művésze hozza közelebb a néző lelkéhez. Nagy és hálás szerepekhez jutottak az izgalmas darabban Mészáros Béla (a cárevics), Kallós József (Pánni alkormányzó), Deésy Jenő (Muraviev), Jung János (Ungern gróf), Olasz Lajos (Stepán), Erdélyi Kálmán (dr. Grive), Kun Dezső (Subov gróf) és Kőváry Emil (gárdakapitány).

* Szombat délután a színház szenzációs újdonsága, a Régi Oroszország van műsoron, mérsékelt helyérek mellett. A szombat délutáni előadás 3 és fél órakor kezdődik.

* A jövő hét újdonsága a Budapesten hatalmas sikert aratott és még mindig műsoron levő operett, A legkisebbik Horváth-lány premierje lesz. A címszerepet Lengyel Irén fogja játszani.

Tüzifa eladásban

teljesen jártas Aradon és a Bánátban
vevőknel jól bevezetett

utazót keres fatermelő cég.

Írásbéli ajánlatokat „Fatermelő” jellegre az
Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja. 5290

Rablógyilkosság áldozata lett egy filmsillag

A hollywoodi moziváros borzalmas szenzációja. — Célia di Largei mozi-színésznőt rejtélyes körülmények között meggyilkolták a kastélyában.

Hollywoodból jelentik: Itteni kastélyában ma holtan találták Galardó spanyol filmszínésznőt, aki Célia di Largei néven egyike volt a legkedveltebb filmszínésznőknek. A haláleset nagy megdöbbenést keltett a filmvárosban, mert a színésznő levelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy önként válik meg életétől. Hollywoodban lehetetlennek tartják Galardó öngyilkosságát, mert legközelebbi barátjai és ismerősei sem tudnak semmiféle okot arra, ami a duszadag, jókedélvű színésznőt a halál-

ba kergette volna.

Meg vannak győződve, hogy a művésznő rablógyilkosság áldozata lett és a hátrahagyott levél írására kényszerítették. A hatóságok megindították a nyomozást, amely a legnagyobb titokban folyik. A rendőrség ugyanis névtelen feljelentést kapott, amely részletes adatokat tartalmaz a gyilkosság lefolyásáról és az elterjedt hírek szerint a nyomozás eredménye megdöbbenő szenzációval fog szolgálni.

Egy nagybetétes intelme az Ipar és Népbank betéteseihez és szanálóihoz!

Az Aradi Ipar és Népbank betéteseinek és likvidálóinak mult hó 29-iki, csütörtöki értekezletével — ennek a sajnálatos intézetnek — oly régen vajdudó és csaknem elposványodott ügye — új és minden érdekelt által ürvendetesnek tekinthető forduló pontra jutott.

A likvidáló bizottság szanálási tervével az intézet főhitelezői: a betétesek elé lépett.

Nem a szanáló bizottságot, hanem az aug. 31-i közgyűlést előkészített intézeti vezetőséget érintheti szemrehányás azért a vétkes könnyelműségért, vagy hanyagságért, hogy 2700 betétest — legnagyobbbrészt olyanokat, akik nehéz munkával megszerzett és féltő gondnal félrekerakott vagyonszájukat vitték az intézethez — két hónapig tájékoztatlanul hagyott, holott tudjuk, hogy a sötétség, a tájékozatlanság csak kapkodóvá tesz és rajta teremt a bizalmatlanságnak, pedig mindenki előtt, aki csak némileg is tájékozva volt a helyzetről, a kibontakozás lehetősége és kilátásai felől, az első pillanattól fogva nyilvánvaló volt, hogy a betétesekre nézve veszély csak akkor állhat elő, ha higgadságukat, nyugalmukat elveszítik és meggondolatlanúságra kaptatják magukat. Csoda, hogy ez meg nem történt; — de a csütörtöki összejövetelen megnyilvánult kitérések nagyrészt erre vezethetők vissza.

Egyetlen módja van, hogy a betétesek pénzükhez jussanak.

A higgadtabb, nyugodtabb eleme a betéteseknek tisztában volt azzal, hogy a likvidáló bizottság megjelenésével a helyzet tisztázódni fog és nyugodtan is hallgatta végig úgy dr. Marcus Mihály megnyitó szavait,

mint Fejér Gábor vezérigazgató ismertető előadását, a szanáló bizottság beszámolóját és szanálási tervét, míg a szélsőségesebb elem már nem tudta magát — sok, alapjában véve természetes dolgon — tultenni.

Fejér Gábor vezérigazgató beszámolójában világosan, tömören és észhezszólóan változta a helyzetet és kommentálta a szanálási tervet. Tárgyilagos volt, de tagadhatatlanul átérzhető minden szaván a jóakaratu szándék: segíteni.

A szanáló bizottság által előadott szanálási tervet, a közgyűlés által elfogadott tervetnél — látszólag magasabb áldozatokat igényel a betétesektől — amennyiben a szanáló intézetek az eredeti 90 % helyett csak 80 %-át garantálják a betétösszegeknek, míg a fennmaradó 20 % tőkét, valamint a teljes betét július 1-től számított 10 %-os évi kamatját csak a lehetőség határain belül biztosítják és a kifizetést az eredetinel valamivel hosszabb időn belül garantálják.

Bizony szomorú lenne, ha a likvidálás lebonyolítása, minden pontban, a lehető legrosszabb eshetőségek között volna csak keresztülvihető, mert akkor a 10—50.000 lejig szóló betétek csak 1929 január 15-én, az ezen felüliek 1929 június 15-én kerülnének kifizetésre — 80 % erejéig — kamat nélkül — de vajjon bekövetkezhete ez?

Pénzt takarít meg, ha női és leányka télkabát

és ruha szükségletét nálam szerzi be, mert a legjobbat kapja olesó áron

MENCZER női confectio áruháza Aradon,
Bul. Reg. Ferdinand 40. (a v. Széchenyi malom mellett.)
Részletfizetési kedvezmény

E sorok írója maga is betétese az intézetnek — még pedig egyike a legnagyobbaknak — tehát minden észszerűséget nélkülözve az a feltevés, hogy akár érdek, akár üres szavakkal való megnyugtató akarás vezérelt volna, vagy vezérelne, amikor kijelentem, hogy őszinte és becsületes meggyőződés volt — amikor a csütörtöki összejevetelen, mint ma is, kijelentem, hogy észszerű számítás szerint és nem is túlságosan optimisztikusan tekintve a lebonyolítás lehetőségeit — a 20 %-os tőke visszatartást csak látszólagos áldozatnak tekintem — s az egyedüli módot arra, hogy betéteinkhez jussunk, abban látom, hogy a likvidáló bizottságnak teljes bizalmunkkal — türelemmel lehetővé tesszük a szanalási terv keresztülvitelét. Meg vagyok győződve arról, hogy jóval két év leforgása előtt nemcsak betétjeink 80 %-át, hanem a tartalékként levont és akként kezelt 20 %-ot is megkapjuk. Ebbeli meggyőződésemben megerősít nemcsak a likvidáló bizottság minden egyes tagjába vetett föltétlen bizalom, hanem más körülmények is.

Weisenburger Nándor vezérigazgató azt a kijelentést tette, hogy ő merné garanciálni a betéteseknek a 100 %-os kiegyenlítést is, annyira meg van győződve arról, hogy ez be is fog következni. Erre sokan azt kérdik bizonyára, hogy akkor miért nem vállalták a szanaló pénzügyintézetek legalább a Barabás Béla dr. által kért 90 %-os garanciát?

Azt hiszem, én meg tudom érteni az okát ennek. Weisenburger vezérigazgató, mint a Polgári Takarékos vezetője, saját intézetével szemben kötelezve van mindennemű akadályok bekövetkeztetésével számolni, s így csak 80 %-os garanciát vállalhat; ad perszám viszont meg van győződve arról, hogy a szanalási terv alapját képező vagyonbecslésnél az intézet egyes vagyontételei oly alacsonyan lettek értékelve, hogy az értékesítés jóval nagyobb összegeket fog eredményezni, úgy, hogy a betétesek, akik az erősen leértékelt vagyontételek becsértéke mellett is 100 %-os kiegyenlítésre számíthatnak — a likvidálás befejeztével, minden számítás szerint, de facto — annál inkább megkapják teljes betétjeiket.

Csak kalkulálni kell!

Meg vagyok győződve arról, hogy nemcsak Weisenburger vezérigazgató, hanem Fejér Gábor és a többi uraknak is ez volt az egyéni felfogása és biztosíthatom ezeket az urakat, hogy önzetlenül vállalt és becsületesen végzett munkájuknak meg lesz nemcsak az erkölcsi, hanem az anyagi sikere és jutalma is.

Hogy mennyire nem túloptimisztikusan látom a kibontakozást, bizonyítja a következő: A szanaló bizottság például a Bohus-palotát 20 millióval vette fel a vagyonbecslésnél; az intézetnek egy aradi cementipari vállalatát 0 összeggel, tehát értéktelennek. Ezzel szemben értesülésem szerint a palotára van egy 25 millió irásbeli ajánlat, a gyártelep pedig már el van adva 1 millió lejtért. Ha már most azt vesszük, hogy a palotáért, melynek mai, reális értéke 35—40 millió lej, — valószínűleg 25 milliónál több érhető el — és a követelésekből — sok leírt követelés, ha nem is teljes összegében, de részben csak behajtható lesz — azt hiszem, teljes bizalommal tekinthetünk a jövő elé.

Szólak: 1) azokhoz a betétesekhez, akik még kételkednek és gondolkoznak azon, hogy elfogadják-e a betétesek erős többsége által már elfogadott szanalási tervet. Ne kételkedjenek, ne gondolkozzanak már, mert az idővesztéses újabb és további pénzvesztéses és a dr. Barabás Béla mindamnyiunk által ismert és nagyrabecsült személyével kiegészített szanaló bizottság megérdemli teljes bizalmunkat, melyre, biztos vagyok benne, érdemesnek fog bizonyulni.

2) A szanaló bizottság minden egyes tagjához, kérve őket, teljes tisztelettel: iparkodjanak a munkálatokat mielőbb megkezdeni és az önként vállalt nagy munkát végezzék férfiu, uri becsülettel.

3) Legmelegebben szólak azonban az ügyvéd urakhoz, kérve őket: tartsák szem előtt hivatásuk ideális okát és ne vállalkozzanak szenvedélyüktől, indulatuktól elvakult, játni nem tudó, vagy nem akaró emberek eszközeikül.

Z. B.

Napfényt varázsol

otthonába,
ha megrendeli
a csodálatos

Aladdin lámpát!

Az Aladdin lámpa 94% levegővel és 6% petróleummal, 80 gyertyaerősségű, hófehér, egyenletes izzófényt áraszt. Nem kell levegőt préselni (pumpálni), sem robbanó-anyaggal (spirítussal, benzinnel) előmelegíteni. Zajtalan, szagtalan, nem kormoz. Könnyen kezelhető, gyermekekre is nyugodtan rábízható. Minden alkatrésze egyszerű, könnyen cserélhető. Kiállítása szép és elegáns. Tűz- és robbanásmentes, égő állapotban is veszély nélkül hozható. Anyagfogyasztása minimális, a beszerzési árát rövid használat után amortizálja. A lámpák kifogástalan működéséért öt évi gyári szavatosságot vállalunk. 4914

Ovás!

Ovakodunk a
ellány utanzatok-
tól, az eredeti

Ingyenes ismertetőt bérmentve küld
a romániai vezérképviselet:

**ROMÁN ALADDIN
KERESKEDELMI R.-T.**

TIMIȘOARA,

Strada Gen. Joffre 7.

Eszakerdélyi „Aladdin”
képviselet, Satu-Mare.

csak az **Aladdin**

védjeggyel ellátott lámpa
és lámpa-alkatrész valódi
angol csomagolásban!

A mozi derített ki egy titokzatos gyilkosságot.

Hajsza négy országon át a gyilkos házasságszédelgő után.

Berlinből jelentik: Titokzatos bűnügy foglalkoztatja a német rendőrséget. Szeptember hónap elején az Északi-tenger Juist nevű szigetének közelében egy ismeretlen fiatal nő holttestét vetették partra a hullámok. A norderneyi rendőrség nyomozást indított, hogy a fiatal nő személyazonosságát megállapítsa, de már úgy látszott, hogy a titokzatos eset örökre kiderítetlen marad, amikor a rendőrségen jelentkezett egy csónakkereskedő és elmondotta, hogy néhány nappal előbb egy elegáns férfi járt nála egy fiatal nővel. Az ismeretlen egy kis tura-csónakot vásárolt nála és elmondotta, hogy feleségével nagyobb csónakkirándulást akar tenni a tengeren.

A norderneyi rendőrség ezen a nyomon haladva folytatta a kutatást, amely csakhamar újabb eredménnyel járt. Jelentkezett egy másik csónakkereskedő is, aki elmondotta, hogy járt nála egy fiatalember, aki csónakot ajánlott megvételre. Ő a csónakot meg is vette az ismeretlentől, aki eltávozott. Az előbbi kereskedő felismerte a csónakban azt, amelyet ő adott el a fiatal párnak.

A rendőrség most a férfit igyekezett megtalálni. A nyomozás megállapította, hogy egy kisebb penzióba egy fiatal pár szállott meg, a mely a vendégkönyvben, mint Mayer Loris mérnök és neje szerepelt. A házaspár kis csomaggal jött s mindjárt reggel csónakkirándulásra indult. Este felé a férfi egyedül tért vissza, összecsomagolta podgyaszát és eltávozott. Az, hogy a férfi egyedül ment el és nem tért vissza, nem tűnt fel senkinek, mert azt hitték, hogy felesége a hajóállomáson vár rá.

A rendőrhatalóságok a tengerparton talált nő holttestét lefényképeztették és megküldték az ország valamennyi rendőrségének. A képet az összes mozikban vetítették és csakhamar jelentkezett egy idős, gazdag házaspár, amely a képen felismerte a nőt. Elmondották, hogy a nőt Stefán Margitnak hívják és náluk volt alkalmazásban, de augusztusban eltávozott tőlük és szüleihez ment. Jelentkezett a leány bátyja is, aki elmondotta, hogy hűga augusztus végén hazajött és elmesélte szüleinek, hogy apróhirdetés útján megismerkedett egy fiatal mérnökkel, aki megkérte kezét és feleségül vette és most együtt mennek nászutra Norderneybe. A leány akkor eltávozott és többé nem látták.

A nyomozás során megállapították, hogy

az állítólagos mérnök házasságszédelgő, aki Berlin külvárosában egy butorozott szobában lakott s rengeteg levelet hozott neki a posta. Itt is Mayer Loris néven szerepelt s a lapokban apróhirdetéseket tett közzé, hogy nősülni akar. Ezen a réven ismerkedett meg Stefán Margittal is.

A rendőrség nagy apparátussal kezdte kutatni Mayer Loris. A nyomok Brüsszelbe, onnan pedig Párisba vezettek, majd a francia Rivierán üldözték a detektívek, de Mayer Loris eltűnt. Tegnap a spanyolországi San Sebastian városban végre elfogták Mayer Loris és letartóztatták. A német hatóságok megtették a diplomáciai lépéseket Mayer Loris kiadása érdekében.

Mikor lehet a lakásokat felmondani?

Az aradi törvényszék elvi határozata egy lakásfelmondási perben.

(Arad, október 4.) Érdekes elvi döntést hozott ma délelőtt egy lakásperben az aradi törvényszék lakbérmegállapító tanácsa. Az új lakbértörvény értelmében özv. Reich Gyuláné, Saguna (Varjassy Lajos)-uccai háztulajdonosnő kilakoltatási pert indított egyik lakója, özv. Kramer Józseimé ellen, akinek kilakoltatását 1928. május elsejére kérte, nyilván azért, nehogy abban az időben, amikor a lakások felszabadulnak, Krameré továbbra is elfoglalva tartsa lakását. Az aradi törvényszék ma foglalkozott a keresettel és azzal az indokolással, hogy miután a lakások jövő év májusában felszabadulnak — a köztisztviselői lakások kivételével természetesen és azokra ismét a városi szabályrendelet idevonatkozó intézkedései lesznek a mérvadók — Reichné keresetével elutasította. A törvényszék érdekes elvi döntéséből az világlik ki, hogy a felmondást a lakásfelszabadulás időpontja előtt hat hónappal kell eszközölni és csak abban az esetben lehet hatályosítani, ha azt az illető lakó nem vette tudomásul.

A bosszu

RIN-TIN-TIN

szombattól az URANIABAN

H I R E K.

Nappal koldusasszony —
éjjel démon.

Nyomorék vénasszonynak maszkirozta magát és keresetét éjjelenként elherdálta a mulatókban egy firenzei leány.

Firenzéből jelentik: Firenzében jól ismerték mindkettőt. A piszkos rongyokba burkolt félszemű, vén koldusasszonyt is, meg a ravogó szépségű, ékszerektől sziporkázó ifju démont is. A ráncosképu, vén banya a Piazza egyik szögletén koldult reggeltől estig, ott, ahol legnagyobb a forgalom s sipitozva nyujtogatta piszkos kezét s járókelők felé, akik éppen nem fukarkodtak az alamizsnával a szájalmas emberi roncs láttára. A másik, az ifju tündér, az éjjeli mulatók és kávéházak sokát bámult alakja, akinek szépsége és eleganciája mindenkinek feltűnt, két kézzel szórta a pénzt a lakólokban. Azt rebesgették róla, hogy egy amerikai milliomos elvált felesége, bár sem a nevét, sem a lakását nem tudta volna megmondani senki.

A múlt héten valami autószerencsétlenség történt a Piazza sarkán, ott, ahol éppen a toprongyos öregasszony koldult. Az egyik felborult kocsit is a lámpához szoritotta, úgy, hogy elég komolyan megsebesült. Esméletlenül állapotban szállították be a kórházba, ahol rövidesen kiderült, hogy a ráncosképu, hajlott hátú, vén koldusasszony és a firenzei éjjeli élet ismert csillaga — egy és ugyanaz a személy...

A hátát valami furcsa fűzőféle eszköz tartotta görbén, az arca és keze ráncos művészi kendőzés eredménye és nemhogy félszemű lett volna, hanem mikor magához tért, még az orvosok is megbámulták mélytűzű, sötét szemét. Vallatóra fogták, mire bevallotta, hogy nappali „keresményét” éjjelenként a város mulatóiban herdálta el... Firenzében azóta minden vén koldusasszony ifju tündér és minden ismeretlen, elegáns hölgyben toprongyos banyát sejtene. Soha sem lehet tudni...

— **Mária királyné nagy irodalmi sikere.** Londonból jelentik: A Sunday Graphic ma megkezdte Mária királyné emlékiratainak közlését, amelyeket még Ferdinand király halála előtt írt. A memoárnak rendkívüli sikere van Londonban.

— **Bratlanu fia nem lesz kisebbségi miniszter.** Bucurestiből jelentik: Hivatalosan megcáfolják azt a hírt, hogy Bratlanu Györgyöt, a miniszterelnök fiát, belügyi államtitkárrá nevezik ki.

— **Felmentik állásától Timismegye prefektusát.** Bucurestiből jelentik: A Cuvantul illetékes helyen azt az információt kapta, hogy dr. Coste timis-torontáli megyei prefektust a közeli napokban állásától felmentik. A lap szerint dr. Coste távozását pártügyekből kifolyólag látják szükségesnek. A Cuvantulnak ezt az értesülését mindenesetre a legnagyobb fentartással adjuk.

— **A spanyol összeesküvők kormányt akartak buktatni.** Madridból jelentik: A napokban felfedezett összeesküvés célját kinyomozták a hatóságok. Megállapították, hogy a nemzetgyűlés egybehívásakor az összeesküvők a kormányt megakarták buktatni. A helyzet továbbra is bizonytalan.

— **Összeírják az adóköteleseket.** Bucurestiből jelentik: Az Adeverul értesülése szerint az új pénzügyi összeírás azt a célt szolgálja, hogy egyetlen lakos sem vonhassa ki magát az adózás alól és így az adókból befolyó jövedelmek a jövőben legalább 40 százalékkal fognak emelkedni.

— **Új művész- és tudósrind Magyarországon.** Budapestről jelentik: Klebelsberg kultuszminiszter „Művész- és tudósrind”-et szándékszik alapítani. A rendnek legfeljebb csak 12 tagja lehet. Az első három a kormányzó nevezi ki, akik önmagukat egészítik ki. A tagok világviszonylatban is csak elsőrangú művészek, írók, költők és tudósok lehetnek. Jelvényük: Korvina-aranylánc, fekete nemzeti díszöltöny, fekete kalap. A rendnek lennie még negyven tagu második csoportja is, amelynek jelvénye a szabadságharc korából való aranykoszorú.

Angol képviselők Budapesten.

Parlamentari bizottság vizsgálja meg Magyarország jelenlegi helyzetét.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Az angol közvélemény az utóbbi időben élénk érdeklődést tanúsít a magyar ügyek iránt. Ennek bizonyítéka az, hogy az angol parlament mindkét házában magyar bizottság alakult, amelynek az a hivatása, hogy tanulmányozás tárgyává tegye a Magyarországgal kapcsolatos kérdéseket.

Holnap, vagy holnapután hat angol alsóházi tag érkezik a magyar fővárosba, hogy politikai vonatkozásokról mentesen tanulmányozza és megfigyelje Magyarország állami berendezéseit és a kisebbségek helyzetét. Jól informált körök szerint a Budapestre érkező bizottság sem a kormánnyal, sem pedig más hivatalos tényezőkkel nem folytat tárgyalásokat, hanem magánszemélyekként időznek a fővárosban és közgazdasági és társadalmi vezetőktől szerzik be azokat az adatokat, melyeket tanulmányozás céljaira felhasználhatnak.

— **Románia új varsói követe.** Varsóból táviratozzák: N. Davila, Románia új varsói követe ma a lengyel fővárosba érkezett, ahol Pilsudszky tábornok, köztársasági elnöknek a holnapi nap folyamán nyújtja át megbízólevelét.

— **Katonai diszfelvonulás Arad uccán.** Mint mai számunkban meírtuk, az őszi hadgyakorlatok befejezése Aradon történik, amikor is a lovascsapatok díszmenetben vonulnak el a parancsnokság előtt. Ma dél felé kezdődött a katonai parádé a Fő-téren. A távolból, az állomás felől zeneszó hallatszott, a Horia-ucca sarkán pedig előkeiő törzstisztek formáltak helvet lóháton, élükön Sinescu tábornok, lovassági főparancsnokkal. Az ucca torkolatával szemben lovaszenekar helyezkedett el és ezzel meg is kezdődött a felvonulás. Több mint egy óra hosszat vonultak el a csapatok a tábornok előtt, majd a város főbb utvonalaiban áthaladva, bementek a kaszárnyákba.

— **A francia sajtó kardcsörtetésnek nevezi a Hindenburg-ünnepséget.** Párisból jelentik: A francia sajtó folytatja kirohanásait Hindenburg ellen. Megrója, hogy amíg az ifjuság körében alig egy félóra hosszat tartózkodott, addig a katonai parádében másfél óráig gyönyörködött. A Populaire Stresemant okolja a kardcsörtetésért. Amint írja, neki kellett volna felvilágosítani Hindenburgot az ünnepség vezetéséről. Kijelenti, hogy a legnagyobb külföldi elemek sem hallandók az ilyen Németországnak engedményeket tenni. Az ilyen ünnepségek nem válnak javára a Rajnatartományok felszabadításának.

— **A magyar kultuszminiszter nem akar jogász-tulproduktumot.** Budapestről táviratozzák: A tudományegyetem jogi fakultására az idén olyan óriási számban jelentkeztek, hogy már eddig is túl vannak az előírt létszámnál. Az egyetem dékánja kéréssel fordult a kultuszminiszterhez, hogy erre az egyetemi évre kétszázal több joghallgató felvételét engedélyezze. A miniszter nem teljesítette a dékán kérését, amit azzal az indokolással utasított vissza, hogy nem hiva a jogász-tulproduktumnak.

Mielőtt télikabátját megvenné,

keresse fel a

„VICTORIA” női confection
divatházat Arad
a Dáciával szemben

— **Szerencsétlenség egy dinamitpatron miatt.** Budapestről jelentik: A Pálffy-téren eddig ismeretlen okokból felrobbant egy dinamitpatron. A robbanás számos embert megsebesített. Az egyik súlyosan sebesült, Müller Ottó, a kórházban behalt sérüléseibe. Veticzki Demeter, aki szintén halálos sérüléseket szenvedett, haldoklik.

— **Pénzhamisító kovácmester.** Miskolcraól jelentik: Deák Ferenc gömörzölösi kovácmester házában a csendőrség jól berendezett husz filléreseket hamisító műhelyt lelelt. A kovácmestert őrizetbe vették és a gépeket lefoglalták.

— **Itélet a „Szabad-e ölni?”-perben.** Bécsből táviratozzák: Grozavescunének a „Szabad-e ölni?” című szindarab betiltásáért indított perében a bíróság ma döntést hozott. Kimondotta, hogy a darabból törölni kell a Grozavescuné által inkriminált kitételeket.

— **Kazánrobbanás egy brailai gyárban.** Brailából jelentik: Borzalmas kazánrobbanás történt ma délelőtt a brailai „Dunarea” fabu-torgyárban. Mint a vizsgálat megállapította, a kazánrobbanást tulfeszültség idézte elő. Egy gépész meghalt és egy munkás halálosan megsebesült.

nyozza és megfigyelje Magyarország állami berendezéseit és a kisebbségek helyzetét. Jól informált körök szerint a Budapestre érkező bizottság sem a kormánnyal, sem pedig más hivatalos tényezőkkel nem folytat tárgyalásokat, hanem magánszemélyekként időznek a fővárosban és közgazdasági és társadalmi vezetőktől szerzik be azokat az adatokat, melyeket tanulmányozás céljaira felhasználhatnak.

— **Titulescu üdülni megy.** Bucurestiből jelentik: Titulescu külügyminiszter értesítette a kormányt, hogy három heti üdülésre San-Remo-ba utazott.

— **Segítségért rádiózik egy repülő az Océán fölött.** Brooklynból jelentik: Az Ittenl rádióállomás szikratávíratot fogott fel, amelyben egy amerikai repülőgép az Océán fölötti viharból sürgős segítséget kér. A szikratávírat sem helyet, sem nevet nem említett. A tengerészeti hatóságok elrendelték a kutatást, dacára annak, hogy nem tudnak arról, hogy jelenleg utban volna repülő Amerika és Európa között. Lehetségesnek tartják, hogy rossz tréfáról van szó.

— **Egy grancsár-főhadnagy halálos szerencsétlensége.** Galatiból jelentik: Halálos szerencsétlenség áldozata lett ma hajnalban Cernescu grancsár-főhadnagy. Cernescu Geanolu őrnagy kíséretében csónakon a határőrség ellenőrzésére ment és amikor a 29-es órbóde előtt ki akartak kötni, a főhadnagy egy szerencsétlen mozdulattal, amelynek következtében a Dunába fordult. A sebes ár elragadta, úgy, hogy még mielőtt segítség érkezett volna, nyomtalanul eltűnt. Már csak holttestét sikerült a csákyák segítségével felszínre hozni.

— **Mammutsontvázat találtak Magyarországon.** Budapestről jelentik: Egérbocs községben egy földműves gazda udvarán ásás alkalmával egy mammutsontvázat találtak.

SÁMSON JAKAB

uriszabó

őszai szövetségkülönlegességei megérkeztek, Arad, új Neuman-ház.

— **Levágta a kezét a gép.** Súlyos szerencsétlenség történt ma délelőtt az aradi olajgyárban. Kovács József munkás kezét elkapta egyik gép lendítő kereke és összezúzta. A mentők szállították a szerencsétlen embert a kórházba ahol kezét amputálni kellett. Mivel Kovács nagy vérvesztéget szenvedett, életbenmaradásához kevés reményt fűznek az orvosok.

— **Aradra még nem érkezett meg a tánctilalmat feloldó rendelet.** Anapokban bucuresti-i tudósítónk jelentette, hogy a belügyminiszter fel-függesztette a tánctilalmi rendeletet és ismét szabad nyilvános helyeken, a horribilis taksák befizetése nélkül táncolni. Ez a rendelet megérkezett Timisoarára (Temesvárra), ahol azonnal foganatosították is az illetékes hatóságok. Aradra azonban a mai napig sem jött meg a tánctilalmat feloldó intézkedés. Az aradi kávéháztulajdonosok felkeresték a rendőrprefekturát és kérdést intéztek a rendelet megszüntetéséről. A prefekturán kijelentették, hogy addig nem oldhatják fel Aradon a tánctilalmat, amíg a rendelet meg nem érkezik. Filotti Zamfir prefektus jelenleg Bucurestiben tartózkodik és valószínűleg magával hozza a nehezen várt, tánctilalmat feloldó rendelkezést.

— **Eindult egy német repülőgép Newyork felé.** Berlinből táviratozzák: Egy hárommotoros Junkers-gép Lisszabon, Azori szigetek, Ufundland, Newyork irányában ma délelőtt startolt. A gép Norderneiből Starke, Rolf, Loosa Fritz és Löve Károly pilótákkal indult el.

— **Öngyilkos lett egy volt miniszter fia.** Cernautiból jelentik: Iancu Flondor, volt buvinai miniszter legkisebbik fia, a 24 éves Mircea Flondor, ma öngyilkossági szándékból a storojineti-i erdőben vadászfegyverével mellbelőtte magát. Mire rátaláltak, már nem volt benne élet. Tettéknek oka ismeretlen.

— **Miniszterek tanácskozása a mócok érdekében.** Bucurestiből jelentik: Tegnap délután Clujra érkezett Duca belügyminiszter hivatalos távirati utasítása, amelynek értelmében Hodor Viktor, Clujmegye prefektusa azonnal Bucurestibe utazott. A prefektus pénteken érkezik haza Tatarescu, Cipalanu, Nistor, Lapedatu és Argetoianu miniszterek társaságában. A miniszterek Clujról Bánfihunyadra mennek, ahol megejtik az ankétot a mócok képviselőivel, majd Clujon keresztül visszatérnek a fővárosba.

— **Lovass József tragikus halála.** Széles körökben ismerték Aradon Lovass József nyugállományba helyezett debreceni állomásfőnököt, akinek tragikus halálhíre érkezett ma Aradra, rokonaihoz: a dr. Messer- és Koch-családokhoz. Az életerős, javakorbéli férfi néhány nap előtt még Aradon járt rokoni látogatás céljából. Amint hazaért, foggyökérgyulladásból keletkezett gennyesedés vérmérgezőssé komplikálódott és a gondos orvosi beavatkozás, valamint Lovass József erős szervezete nem tudott ellenállni a vérmérgezés veszedelmének és néhány napos szenvedés után, ma éjjel elhunyt a szimpatikus és közszeretben álló férfi. Temetése holnap lesz és arra az aradi rokonok a ma déli gyorsvonattal el is utaztak.

— **Választási panaszok a régenstanács előtt.** Bucurestiből jelentik: Mirto nemzeti-párti képviselő ma délelőtt audiencián jelent meg a régenstanács előtt, előadva a balti-i választás elleni panaszokat.

— **Prefektusok gyűlése Clujon (Kolozsváron).** Bucurestiből jelentik: Tatarescu belügyi államtitkár csütörtökre Clujra (Kolozsvárra) összehívta Erdély valamennyi prefektusát egy adminisztratív konferenciára, amely a közigazgatás különböző problémáit fogja megvitatni és a prefektusok beszámolnak megyéjük közigazgatási viszonyairól.

— **Hogyan szerzi vissza a tanító a kisajátított földeket.** Oradeáról (Nagyváradról) jelentik: Ma délelőtt ötven magyarcsékei földműves aláírásával ellátott bűnvádi feljelentést adtak be az oradeai (nagyvárad) ügyészségnek Mangra János magyarcsékei tanító és ennek testvéröccse ellen család miatt. A feljelentés szerint Mangra és öccse sorra járták a környékbeli gazdálkodókat, különösen azoknak, akiknek földjükből az agrárreform során kisajátítottak. Azt ígérték a gazdálkodóknak, hogy jó pénzért visszaszerzik kisajátított földjüket. Ilyen módon közel 600 ezer lejt csalnak ki a hiszékeny gazdáktól, akik azonban egy hold földet sem kaptak vissza. A királyi ügyész azonnal tanulmányozás tárgyává tette a feljelentést, amelyet a legközelebbi napokban a vádtanács elé terjeszt.

— **Készül a vádirat a Monitorul Oficial sikkasztói ellen.** Bucurestiből jelentik: A vizsgálóbíró befejezte a Monitorul Oficial sikkasztása ügyében a vizsgálatot. Az iratokat most áteszik az ügyészséghez a vádirat elkészítése végett.

— **Óriási felhőszakadás Baca megyében.** Bucurestiből jelentik: Az elmúlt éjszaka Baca megyében hatalmas felhőszakadás pusztított, amelyről részletes jelentések még nem érkeztek. A vonatok kénytelenek voltak tíz órát Valea Seaca állomáson vesztegelni, mert a pályatestet nagy területen elmosta az ár.

— **A „Detroiti büszkesége” hazarepül.** Sanfranciskóból jelentik: „Detroiti büszkesége” repülői tegnap startoltak és elindultak Detroit felé, hogy világkörüli utjuknak utolsó szakaszát megtegyék.

— **Telefon-előfizetők figyelmébe.** A múlt évben Gábányi Béla nevezetű egyén, az egész országban gyűjtéseket folytatott országos telefonkönyvre. Nevezett ellen büntető eljárás van folyamatban. Felsőbb rendeltre felkérem a t. aradi előfizetőket, sziveskedjenek közölni velem egy egyszerű bélyegmentes levélben, vagy levelezőlapon — amely a legközelebbi postaládába bedobható, — hogy milyen összeget fizettek fentnevezettnek akármilyen címen (rendes névsor, szaknévsor könyvért, etc.). Továbbá felkérjük a t. előfizetőket azonnal jelezni a 3-as számú telefonnak, ha akárki jelentkezik országos telefonkönyvre előfizetést gyűjteni. **Bulzan Avram postafőnök.**

Hogyan fedezte fel Marconi a rádiót?

A nagy feltaláló elmondja, hogy egy távol levő hölgygyel akart beszélgetni és így jött rá a drótnélküli táviratonás eszméjére.

Giugliemo Marconi írta az alábbi sorokat: „Mikor 18 éves voltam, gondoltam első ízben a drótnélküli táviratozásra. Tavaly volt 25 esztendeje, hogy Anglia és Amerika között megtörtént az első drótnélküli jelváltás. Az olasz szabadalmi hivatalban igen csodálkoztak, mikor első szabadalmamat bejelentettem. Arra a kérdésre, hogy miként jöttem rá a drótnélküli táviratozás eszméjére, csak azt felelhettem, hogy beszélgetni akartam egy tőlem távol lakó hölgygyel és így minden energiámat ezen cél megvalósítására fordítottam. Gyermekkorom óta villamossági mérnök akartam lenni. Pályafutásom első nevezetes napja 1901 december 12-én volt, amikor először sikerült Anglia és Amerika között drótnélküli összeköttetést létesítenem. Három évvel később, 1904-ben felállítottuk az első broadcasting-állomást és ma az evvel a találmánnyal összefüggő intézmények: a kultúra, a forgalom és a kereskedelem jelentős tényezői. A rádió napról-napra fejlődik és egyre új meglepetésekkel szolgál.

A drótnélküli telefon, amely lehetővé teszi a beszélgetést Európa és Amerika között, szintén igen nagy fejlődésen ment keresztül. Felelősségem teljes tudatában állithatom, hogy belátható időn belül az egyik világrészből a másikba rendszeresen telefonálhatunk majd és pedig úgy, mintha a másik uccában lakó barátunkat hívnánk fel. Egyébként az eddigi beszélgetések azt mutatták, hogy a hang két különböző irányban terjedhet a földön át.

Sokat dolgozom a kép-táviratozás tökéletesítésén is. Azt szeretném elérni, hogy a sürgönyök és levelek fakszimileben továbbíts-

— **Plágiumvád H. G. Wells ellen.** Londonból jelentik: Pecks kanadai író szívesen fontos kártérítést indított H. G. Wells angol író ellen, mert állítólag „történelmi vázlatok” című művében több fejezetet szóról-szóra átvett az író egyik művéből.

— **Felboncolták a szerencsétlenül járt kis Lebovics Emilt.** Mai számunkban részletesen beszámoltunk a kis négy éves Lebovics Emil megrendítő tragédiájáról. A szerencsétlen gyermek szombaton este édesanyja betegágya mellett játszadozott a szobában, amikor váratlanul fuldokolni kezdett. Anyja nyomban a legközelebbi lakó orvoshoz sietett vele, azonban a fatális végzet úgy rendezte a dolgokat, hogy azon az estén az egész Piata Avram Iancu (Szabadság-téren) egy orvos sem tartózkodott ott. Mire aztán a Terapia szanatóriumban mégis előkerült egy orvos, a kis fiún már csak a beállott halált konstatálhatta. Braden Athanáz dr. vármegyei tisztviselő főorvos a boncoláskor megállapította, hogy a gyermek bizonyára játék közben egy kaucuk-játékdarabot nyelt le, ami annyira beszorult a légcsőbe, hogy fulladást okozott.

— **Elfogott fatolvajok.** Ursan Josif és Dehelean George pancotai vasuti munkásokat fatolvajlás miatt az aradi ügyészségre kísérték be. Arra való tekintettel azonban, hogy a vasut militarizálva van, ügyüket a timisoaral (temesvári) hadosztálybíróhoz tették át.

— **A Népszövetség akciója a pénzhamisítás leküzdésére.** Genfből táviratozzák: A Népszövetség októberi ülészakán gazdasági, pénzügyi, közlekedési és egészségügyi kérdések kerülnek tárgyalás alá. Október tizedikén összeül a pénzhamisítás leküzdésének tanulmányozására kiküldött vegyes szakértői bizottság, amely már júniusban kidolgozott egy előzetes tervezetet a nemzetközi egyezmény számára. A mostani ülésen a bizottság véglegesen megállapítja az egyezmény szövegét, amelyet a tanács elé terjesztenek.

— **Összesen egymillió lejt lopott egy 14 éves leány.** Romaniból jelentik: A rendőrség ma letartóztatott egy 14 éves romani leányt, aki legutóbb 70.000 lejt lopott el egyik rokonától. A rendőrségen a leány bevallotta, hogy eddig több mint husz esetben követett el kisebb-nagyobb tolvajlást és az ellopott értékek közel egymillió lejt tesznek ki. Az elvetemült teremtést javítóintézetbe fogják utalni.

sanak. Ha ez sikerül, úgy a jövőben — a sürgönyök az eredeti írás pontos, hű másolatai lesznek. Akkor a sürgönyhivatalok alkalmazottainak nem kell majd bajlódniuk az írás kibetűzésével, annál inkább azonban — a címzettnek. Természetesen ezen a téren nincsen szó új találmányról, hiszen már évek óta közvetlenek egyes országokban rádiósürgönyöket, azonban még senkinek sem sikerült ezeket az átviteleket olyan olcsón előállítani, hogy kereskedelmi s más célokra is kihasználhatók legyenek. Egy ilyen tökéletesítés a kereskedelemre új korszakot jelentene, mivel akár huszezer kilométernyi távolságra mindenféle üzleti leveleket, szerződéseket, rendelkezéseket és csekket eredetiben lehetne továbbítani. Tévedések ki lennének zárva, fontos aláírások néhány percen belül bárhol rendelkezésre állának. A találmány a világ közbiztonságát is tökéletesítené, mivel például ujlenyomatokat is nyomban továbbítani lehetne.

A televízió, a távolbalátás problémája is igen érdekel engem. Meg vagyok győződve arról, hogy ennek a problémának megoldása már nem fog sokáig várni magára, hiszen tulajdonképpen ma már csak részletkérdések megoldására van szükség.

A rádió csak akkor lesz tökéletes, ha otthon lakásunkban hallhatjuk a zenét, de egyúttal a televízió segítségével bármely színház, vagy mozi előadásait is láthatjuk. Ami eddigi felfedzéseimet illeti, úgy az a meggyőződésem, hogy a rádió-tudomány az elért sikerek ellenére még gyermekkorban van, mivel fejlődése egyelőre nem ismer határokat.

— **A nemzetközi kisebbségi bizottság ülése Szófiában.** Szófiából jelentik: A népszövetségi egyesületek nemzetközi uniójának főtanácsa október hetedikén ülést tart. A kisebbségi bizottság pedig tizedikén tartja első ülését. A bolgár hatóságok ünnepélyesen fogadják a résztvevőket.

— **Csehszlovákia komolyan tárgyal a vízum megszüntetéséről.** Prágából jelentik: Illetékes prágai miniszteriumokban az utóbbi napokban serényen folynak a tárgyalások a vízumkénszer leépítése érdekében. A kezdeményezés a külügyminiszteriumból indult ki és az érdekelte államok genfi megbeszélései előzték meg. Csehszlovákia Jugoszláviával, Lengyelországgal, Romániával és Ausztriával szemben hajlandó a vízum megszüntetésére. A pénzügyminiszterium már bele is egyezett, hogy 1928. március elsejével szűnjön meg a vízum és most csupán a közmunkaügyi miniszterium aggályait kell még eloszlatni. A vízumkénszer megszüntetéséről kötött csehszlovák-német megállapodás jövő év január elsejével lép életbe.

— **Olariu vezértitkár még mindig nem foglalhatja el hivatalát.** Olariu Istvánnak, Aradváros vezértitkárának, — kinek egyik fegyelmi ügye, mint ismeretes, most szerepelt az oradeai fegyelmi bíróság előtt — szabadsága ma lejárt és újra aktualitást vált az a kérdés, hogy a vezértitkár elfoglalja-e hivatalát a városházán, vagy sem. Ma délután a városi permanens bizottság is foglalkozott ezzel a kérdéssel és arra az álláspontra helyezkedett, hogy Olariu nem jöhet be hivatalába. A helyzet ugyanis az, hogy Olariu egyik ügye a fegyelmi bíróság előtt folyamatban van és ameddig döntés nem történik, addig az ezzel kapcsolatos felfüggesztés is érvényben marad. Ezenkívül tekintetbe vette a permanens bizottság azt is, hogy Olariu vezértitkárnak még vagy öt elintézetlen, hasonló fegyelmi ügye van és ép ezért mindaddig, míg ezekben az ügyekben nem mondta ki a végső szót valamely illetékes fórum, addig nem foglalhatja el hivatalát Olariu István.

— **Isk. fizetők tömbök.** Korneiből. — **A szovjet hajókat rekvirál.** Constantából jelentik: Odesszából érkezett tengerészek mondiák, hogy a szovjet által elkobzott „Costy” egyiptomi gőzöst amelyet az oroszok a kairói kormány ismételt kérésére sem adtak vissza, az odesszai kikötőben átfestették és a két kivégzett anarchista emlékére „Sacco és Vanzetti” névre keresztelték át. A „Sacco és Vanzetti” már utra is kelt Novorosszibatum felé.

— Csökken a gyermekparalízis — pusztít a vörheny. Bucureséből jelentik: A gyermekparalízis állapotáról a közegészségügyi miniszteriumba beérkezett jelentések szerint Brasovban egy haláleset, Boz brassómezei községben és Falciu-megyében egy-egy újabb megbetegedés történt. A fővárosban tegnapra hatvanháromra csappant a beteg gyermekek száma. Ezzel szemben Braiában mind nagyobb mérvet ölt a vörhenyjárvány. Ed-dig összesen ötven beteget jelentettek be, akik közül tíz már elhalálozott.

— Tizenhét fegyenc megezőkött a piatra-neamti fegyverházban. Piatra-Neamtiból jelentik: Tegnap éjszaka a piatra-neamti fegyverház fogdálából tizenhat vizsgálati fogadóban levő meg-szökött. A nyomban felrészelt őrség a szökevények után vetette magát, azonban eddig csak három sikerült elfogni. Valószínűnek tartják, hogy a foglyok szökését kívülről készítették elő. A vizsgálat megindult.

— Vádolták padlón a börtönügyek vezérigazgatója. Bucureséből jelentik: Az Ilfovi törvényszék ma kezdte meg a börtönügyek igazgatóságánál történt visszaélések ügyének tárgyalását. A fővádlott Cernat őrnagy, a börtönügyek volt vezérigazgatója.

— Hetvenöt olasz diák tanulmányutja Magyarországon. Budapestről jelentik: Ma érkezett meg a magyar fővárosba a Magyarország látogatására elindult hetvenöt olasz diák. A vendégeket ünnepélyesen fogadták a hatóságok és a diákszövetségek.

— A francia royalisták államcsinyre készülnek. Amsterdamból jelentik: Leon Daudet hollandiai felolvasó körútján bejelentette, hogy két éven belül a royalisták államcsinyt haitanak végre Franciaországban és megdöntik a köztársaságot.

— Egy lippai szabómester öngyilkossági kísérlete. Strausz József lippai szabómester, akit nemrégiben elhagyott felesége, elvívén gyermeküket is, elkéservesben öngyilkossági szándékából, felvágta ereit. Szerencsére sógora, Staub ottani vendéglős észrevette idejekorán a dolgot és be-szállította az életuntat a lippai kórházba, ahol azonnal kezelés alá vették és megmentették az életnek. Lippán általános a részvét a szerencsétlen sorsu, szimpatikus szabómester iránt.

— Egy havi fogházra ítélték a tanárját inzultáló diákok. Baltiból jelentik: Nemrégén kínos botrány játszódott le a város egyik forgalmas utcáján. Manisovici Viktor nvolcadik gimnázista megtámadta Dulljár Rudolf nevű tanárát, aki őt megbuktatta. Többször arculítította a tanárt, akit csak a rendőrök tudtak kiszabadítani a dühöngő diák kezéből. A törvényszék most tárgyalta az ügyet és a verekedő diákokat egy havi fogházra ítélte. Ugyancsak a balti-i törvényszék tegnap egy havi fogházra ítélte Stoica cuzista-diákokat, aki az uccán megtámadta és tetteleg inzultálta Ber-caru törvényszéki bírót.

— Rablógyilkosok kifosztották egy bukovinai sóbánya pénztárát. Cernautiból jelentik: Az elmúlt éjszaka folyamán egy jól felfegyverzett rablóbanda behatolt a Cacica községben levő állami sóbánya területére. A rablók az ablakok keresztül jutottak be az irodahelyiségbe, ahol a Wertheim-szekrényt feltörték és magukkal vitték a benne levő egymillió 800 ezer lej. Az egyik őrsészrevette a banditák behatolását, mielőtt azonban segítség után nézhetett volna, az őrtálló rablók egyike puskával úgy fejbverte, hogy azonnal szörnyvált. Az udvarról behallatszó zajra a banditák a pénztár tartalmával együtt nyomtalanul eltűntek. A bevezetett nyomozás megállapította, hogy a sóbánya pénztárát a bukovinai hegyekben hónapok óta garázdálkodó rablóbanda tagjai fosztották ki, akik kisebb csoportokban portyáztak a sóbánya környékén.

— Istentisztelet. Az aradi neolog izraelita templomban az istentisztelet jomkipur előestéjén ne-ved hétkor, jomkipur reggelén fél nyolc órakor kezdődik. Ugyanez az imarend a pótimaházban. Az előjáróság.

— Könyvtár, festmény, hegedű vesz Kerpel. — Hauschild és Paap bankháza Wien, III., Marxergasse 14., országunkban mindenhol — a ki-fizetett nyeremények folytán — ismeretes, ajánl még néhány sorsjegyet a küszöbön álló húzáshoz. Azonnali megrendelés ajánlatos, mielőtt kiáru-sították.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Csak a minisztérium emelheti a petroleumárakat

A minisztérium nem veszi figyelembe a petroleumfinomító-szindikátusának ármegállapításait.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Románia közgazdasági életében nagy feltűnést keltett a petroleum-finomító szindikátusának megalakítása. A szindikátus már megállapította az új belföldi árakat, amelyek a következők: egy kilogramm könnyű benzín 10 lej, egy kilogramm nehéz benzín 5.25 lej, petroleum 4.50 lej, motorolaj 2.50 lej, kátrányolaj 1.50 lej. ab

Ploesti. Az ipar- és kereskedelemi miniszter kijelentette tudósítónknak, hogy még nem értesült hivatalosan a szindikátus megalakításáról. Várja annak alapszabályait és majd csak azután nyilatkozik, hogy engedélyezheti-e a szindikátus megalakítását. Ami az árakat illeti, azok semmi esetre sem emelhetők a szin-dikátus által, mert ez a minisztérium joga.

Zürichben 8.24, Párisban 15.90 a lej.

Helyi valutaárak. (Október hó 4.)
Kifizetések: Berlin 38.60, Amsterdam 65, New-york 161.75, London 789, Páris 6.36, Milánó 8.87, Prága 4.81, Budapest 28.37.50, Zágráb 2.85.50, Bécs 22.87, Zürich 31.25. — Áru: Márka 38.50, dollár 159, angol font 785, francia frank 6.40, olasz lira 8.90, cseh korona 4.80, pengő 28.30, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 31. — Pénz: Márka 38, dol-lár 158, angol font 780, francia frank 6.20, olasz lira 8.70, cseh korona 4.70, pengő 28.10, dinár 2.70, osztrák schilling 22.80, svájci frank 30.50. — Irányzat: lanyha.

Zürichi tőzsdenyitás. (Október hó 4.)
Berlin 123.58, Amsterdam 207.95, Newyork 518.68, London 2524, Páris 20.35.50, Milánó 28.31.50, Prága 15.37.50, Budapest 90.72.50, Belgrád 9.13, Bucuressti 3.24, Varsó 58, Bécs 73.17.50.

Zürichi tőzsdézárás. (Október hó 4.)
Berlin 123.57.50, Amsterdam 208, Newyork 518.65, London 2524.62, Páris 20.35.50, Milánó 28.32, Prága 15.37, Budapest 90.72.50, Belgrád 9.10, Bucuressti 3.24, Varsó 58, Bécs 73.17.50.

Bucuressti-i tőzsdézárás. (Október hó 4.)
Devizák: Páris 6.34, Berlin 38.45, London 786.25, Newyork 161.25, Milánó 8.82, Zürich 31.15, Bécs 22.70, Prága 4.79, Budapest 28.40. — Valuták: Napoleon 645, márka 38.15, téva 1.21, török lira 0.83.50, angol font 782, francia frank 6.35, svájci frank 31, olasz lira 8.80, drachma 2.12, dinár 2.83, dollár 159.10, len-gyel zloty 18, osztrák schilling 22.90, pengő 28.40, cseh korona 4.73.

— Szeptemberben két százalékkal emel-kegett a drágasági index. Bucurestiből jelentik: Az Argus szeptemberi drágasági indexe szerint az árak az elmúlt hónapban 2 száza-lékkal emelkedtek az augusztus havival szem-ben. Az indexszám a békebeli 52.31-szerese.

— Németország kamatlábat emel. Berlin-ből jelentik: A Birodalmi Bank a leszámítolási kamatlábat hatról hétre és a bankkamatlábát hétről nyolc százalékra emelte fel.

— A Köztisztviselők Bankja részvény-jegyzést hirdet. Az aradi munkásbiztosító pénztár felhívja azokat, akik a Bancii Salaria-tilor Publici (Köztisztviselők Bankja) alapításhoz hozzájárulni kívánnak, ebbeli szándé-kukat az aradi munkásbiztosító pénztárban, Oente tisztviselőnél szerdán és csütörtökön délután 5—7 óra között jelentsék be, ahol megtekinthetők a bank alapszabályai is. A Köztisztviselők Bankja részvényesei az alap-szabályok szerint csakis szolgálatban álló köztisztviselők és nyugdíjasok, illetve elhalá-lozásuk esetén örökösei lehetnek, nemkülön-ben pedig azon állásokról leköszönt volt köz-

tisztviselők, akiknek lemondása jóhiszemű okokból történt.

— Az 1927-es lipcsei őszi vásár. A lipcsei vásár képviselője, Angerbauer ur Lincsből visszaérkezett és az őszi vásár lefolyásáról a következő érdekes közle-ményben számol be: Jellemző a vásárra, hogy különö-sen élénk volt az érdeklődés a minőségre és az újdon-ságokra. Ahol ezek megvoltak, jó eladásokat értek el. A vásár eredményére nézve a vélemények nagyon meg-oszlanak. Természetszerűleg, nem minden cég ért el jó üzleti eredményt, de azért megállapítható, hogy az el-adási eredmények általában kielégítőek voltak, olyany-nvira, hogy a vásárnak a jó közepes nevet adhatjuk. A műszaki vásáron a külföldiek látogatása nagyobb volt, mint az előző őszi vásárokon s folyton élénk érdeklő-dés kísérte a látogatók részéről a gyakorlati értékű be-mutatásokat. Nagy érdeklődést keltett a második német építészeti hét és az utépítészeti értekezlet. Elmondható, hogy a műszaki vásáron különös vonzóerővel bírt a be-mutatott telepítési mintához és a német téglapótló-kiállítás, ugyszintén a higiéniai vásár és a vásárnak az ide-geforralmat és fürdőket bemutató része. Kifűnő be-nyomást tett az építészeti vásár, amely működésben levő építészeti és utkésztési gépekkel volt látható. Üz-leleti eredmény szempontjából az alábbi részletezés ad-ható: Szembeálló forgalom volt elektrotechnikát és háztartási eszközökben, ugyszintén porszívókban. Itt a külföld is élénk érdeklődést nyilvánított. Rádióreszreket és hangszórókat bőven vásároltak. A rázberendezés, fűdőkályhák stb. csarnokban a bolgárok, hollandok és más külföldi látogatók jelentékeny köteéseket eszközöl-tek. Az üzleti siker ezeknél túlhataladja az előbbi vásá-rok eredményét. Tápszer- és háztartási gépek, hűtő-szekrények iránt nagy érdeklődés volt, ugyszintén cu-korlari speciális gépekben is. Vas- és acélárúkhban kedvező megrendelések történtek. Nagyobb eladásokat eszközöltek ezeken kívül a következő cikkekben: Föld-művelési és kertészeti eszközök, motorkerékpárok, bi-ciklik, inarvasuti mozdonyok, szállító kocsik emelő ta-ligák, különféle technikai felszerelések, olvasztó- és edzőkemencék, motorok, szerszám- és betonépítészeti gépek, uthengerelők, építészeti eszközök, márvány, ta-karéktűzhelvek, villanyfűtési kályhák stb. A lipcsei őszi vásárt megközelítőleg 120.000 üzleti látogató kereste fel.

— Megegyezős a petroleumfinomító társa-ságok között. Bucurestiből jelentik: A nagy petroleumfinomító társaságok között tegnap megállapodás jött létre a motorbenzin és a lámpapetroleum belföldi elárúsítására vonat-kozólag. A megegyezős szerint valamennyi fi-nomító részesedését kontingentálják a jelentégi termelés alapján és ennek megfelelőleg kap-nak részt az elárúsításból is. Az árakat közö-sen fogják megállapítani a világgpiaci árak te-kintetbevételevel.

— Október 8-ig kifizeti a CFR belföldi li-telezőit. Bucurestiből jelentik: Az Argus felha-

KÉRDEZZÜK ?

Leányka
Leányka
Leányka

Hintásleányka

kinek

HARRY LIEDTKE

a párja

Van e va'aki, aki nem örömmel várja

? ? ? ? ?

Személyi hír:

PÉNTEKEN
HARRY LIEDTKE
és a
HINTÁSLEÁNY
(OSSI OSWALD)
ARADRA ÉRKEZNEK.

talmazást nyert annak közlésére, hogy a CFR Igazgatósága valamennyi belföldi adósságát kifizeti, összesen 700 millió lej értékben. — A CFR erre a célra a pénzügyminisztérium útján az állami letépténytárból és több nagy fővárosi banktól kölcsönt vett fel és teljes tartozását október 8-ig kiegyenlíti.

Halál a torneal gránicon.

Egy grancsárt rejtélyes körülmények között holtan találtak a határon.

(Arad, október 4.) Titokzatos halál eset történt ma hajnalban a közvetlenül a határmentén fekvő Tornea község határában. A reggeli grancsár őrzőjét néhány lépcsőnyire a magyar határtól arca bukva, holtan talált egy grancsárt, akinek tüdejét golyó irta keresztül. A grancsárt szolgálat közben érte a halál s mert fegyvere hiányzik, valószínűnek látszik, hogy gyilkosság történt. Bizonyára egy elszánt határátlépőt fogott el, aki mikor látta, hogy más kiut nincsen, rávetette magát a grancsárra, kicsavara kezéből fegyverét s rálőtt a szerencsétlen katonára, aki nyomban meghalt. Azt azonban, hogy ki követhette el a gyilkosságot, természetesen még nem lehet tudni, mert ha valóban gyilkosság történt, a határátlépő az éj sötétjében kijátszhatta a magyar határőrség figyelmét is. Viszont nincs kizárva az sem, hogy egy kósza golyó okozta a katona halálát, amelynek körülményeit különben a vizsgálat fogja megállapítani. A vizsgálat lefolytatására Savoia ügyész ma délután két órakor kiszállt a helyszínre.

A bosszu

RINTINTIN

szombattól az URANIABAN

Álarcos rablók

kinvallatással rabolták el az erdőkinestár pénzét.

(Az Aradi Közlöny hucuresti-i tudósítójának távirata.) Tegnap éjszaka álarcos és felfegyverzett rablók behatoltak Seren Ernő cameni erdőör lakásába. A betörők álmukban lepték meg a házaspárt, mindkettőt összekötötték és vallatni kezdték, hogy hol van az a pénz, amelyet az erdőörnek másnap kellett volna beszolgáltatni a központi erdőigazgatósághoz. Seren vonakodott átadni a pénzt, mire a rablók úgy az erdőört, mint feleségét, fejfelé felakasztották és vallatni kezdték őket. Az asszonnyal valamivel kíméletesebben bántak, az erdőört azonban olyan súlyosan bántalmazták, hogy elvesztette eszméletét és orrán, száján megindult a vér. A kegyetlenség láttára az erdőör felesége elárulta a pénz helyét, mire a rablók megszabadították kényelmetlen helyzetéből a házaspárt és a lakásban megtalált közel egy millió lejjel megszöktek. A csendőrség széleskörű nyomozást indított az álarcos banditák ellen.

Rádió-műsor.

Szerda, október 5. Wien—Grác. 19. Operaelőadás. — Stuttgart. 20.15. Operettelőadás. — Leipzig. 17. Délutáni hangverseny. 20.15. A házi zenekar hangversenye. 22.15. Táncczene. — Milano. 21. Operettátvitel. 23. Jazzband. — München. 16. Trió-hangverseny. 19. Gitárhang-

verseny. 20. Tarkaest. 20.30. Táncczene. — Nápoly. 17.10. Könnyű zene. 21. Operaátvitel: Giordano: „Andrea Chénier”. — Pozsony. 17.20. Hangverseny. — Prága. 16.30. Délutáni hangverseny. — Berlin. 21. Zenekari hangverseny. 22.30. Szórakoztató zene. — Breslau. 16.30. Szórakoztató hangverseny. — Frankfurt a. M. 16.30. A házi zenekar hangversenye Kálmán Imre műveléből. 20.15. Operettelőadás: „Luxemburg grófiája”, operett három felvonásban. (Lehár F.) — Budapest. 9.30. 12. és

15. Hírek, közgazdaság. 16.45. Cigányzene. Komlóssy Emma a v. Népszínház művésznője magyar nótákat énekel Kurina Sini és cigányzenekarának kíséretével. 18. Német nyelvoktatás. (Dr. Eduard Szentgyörgyi) 19. Az Operaház előadása. 22.20. Pontos közlés, hírek, közlemények. Utána művész- és tánclemez.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
Cenzura: Prefectura Judetului.

Uraniában Kettősműsor

RODOLPHO VALENTINO
és **Dorothy Daltonnal**
A szerelem hajótöröttei.

Izgalmas kalandor film gyönyörű tengeri tájképekkel 6 nagy felvonásban.

5,
7
és
9
ó
r
a
k
o
r

JATZKO CIA
és
Vándory Gusztávval
AZ ELHAGYOTTAK.

Kedves kutyafilm 8 felv.

Nem ígérünk
ingyen könyvet
és nem szelvényt
küldünk,

hanem finom papírra nyomott,
diszes keménykötésbe kötött
kiváló irodalmi munkát

az utódállamok ma-
gyarsága számára!

Mikszáth Kálmán válogatott regényei

12 kötetben. - Egy keménykötésű, diszes kiállítású
könyv ára 40 leu a rendelőnek kikézbesítve.

Semmi egyéb költség nincs!

Megjelennek: Szent Péter esernyője, Beszterce ostroma, Noszty fiu esete Tóth Marival, Különös házasság, Új Zrinyiász, Akli Miklós, Prakovszky, a süket kovács, A kis primás, Galamb a kalitkában, Tót atyafiak, A jó palócok, A vén gazember, A beszélő köntös, A fekete város. Minden kötet teljes és önálló egész.

Először a „Szent Péter esernyője” jelenik meg!

Ezek a könyvek könyvtári forgalomba nem kerülnek és csak azok kaphatják meg, akik az alábbi megrendelőlapot kivágyják és 40 leu megrendelési összeggel együtt megbíztatunknak: S. Stojkovits, Timișoara, Strada Primeriei 4 címre, legkésőbb október 15-ig beküldik. Szétküldés a rendelés sorrendjében.

Itt levágandó

1/R

Szelvény

S. STOJKOVITS, Timișoara, (Belváros), Strada Primeriei 4

Alkullrott ezennel megrendelem Mikszáth Kálmán válogatott regényei című 12 kötetes művet, kötetenként 40 leu vételáron. Az első kötet: Szent Péter esernyője című regény kötet példányáért 40 leu vételárat egyidejűleg beküldöm.

név

lakhely

pontos cím

Apolloban ma, szerdán Csodadoktor.

Kalandos vigjáték szárazon és vízen 8 felv.

Főszereplők:

Székely Ibolya, Vaszari Piri,
Rátkay Márton, Vendrey Ferenc
Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

INGYEN AD MINDEN FELVÉTELHEZ EGY MŰVESZI KIVITELŐ NAGYÍTÁST Stojkovits és Békés P. Avram Ianou (Szabadság-tér).

Új kalap 350 lej.

Flekkalap formásása új modelljeim után leszállított áron 100.- Lejért. Bársony kalap alakítás 150.- Lej.

Gaby-salon

Arad, Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg ut) 11. sz. Pelliák J. műszerkereskedő házában

ARADI TEJCSARNOK FIÓKJA Arad, Str. Bratianu II. főpostával szemben

MEGNYILT! Uradalmi tej és tejtermékek egész napon át kaphatók.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szöveghirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel ki-... (text continues)

LEVELEZÉS.

EGY idősebb, magános ur hű gondozója lenne árvalcány, vidéki is lehet. Leveleket „Féltárva” jelzéssel az Aradi Közlöny kiadójába kér. 5293

HÁZASSÁG.

38 EVES vidéki, jól szituált özvegyember lévén s ismeretségi hiányában ezután keresek megértő élettársat. Készvagyonom értéke 7.000.000 lej, mellet jövődöbelimre óhajtok bízni, mert egy 600 millió lej értékű örökség átvételéért Amerikába hajózik. Hozományt nem keresek, csak intelligens és jó gazdaszszonyt. Teljes című s lehetőleg fényképpel ellátott leveleket „Sürgős esküvő” jelzéssel az Aradi Közlöny kiadójába. 5248

ALKALMAZÁS.

INTELLIGENTES Deutsches Fräulein mit mehrlähriger Praxis sucht Stelle zu Kindern (kann auch Romänisch). Zuschriften unter „Tüchtig“ an die Verwaltung erbeten. 5292

HÁZAKHOZ alánkezozn mosáshoz. Călea Saguna 11. Szalai Borbála. 5294

KISZOLGÁLÓ kisasszonyt felvesszünk, ki románul is beszél előnyben. Varga és Rosentfeld elektrotechnikai vállalat. 10437

LAKÁS.

HÁROMSZOBÁS, fürdőszobás magánház létesítés nélkül kiadó. Str. Cuza Voda (Tököl Imre-ucca) 21. 5301

KÉTSZOBÁS fötéri irodahelyiség, esetleg más célra is azonnal kiadó. Erdéki Hábér, Piata E. Rădulescu (Bocsfai-tér) 7. 5302

Ügyvédnek, orvosnak.

műszaki irodának, rendelőnek igen alkalmas 3 részből álló helyiség lótvonalon AZONAL KIADÓ. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 10438

Kilencvenhat lejért - lakást, ellátást, vagy alkalmazást hirdethet, eredményt ér el, ha kockahirdetést ad fel.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

KRAUSZ PAULIN kölcsönkönyvtárban állandóan újdonságok, összes iskolák részére írószerek, különlegességek iparosoknak. 4967

ZSUR ASZTALKÁK, sezlón, szekrények, antik lámpák, férfi kabátok, bundák, férfi öltönyök, női ruhák, íróasztalok, toalett asztalkák, ebédlő diványok, írói berendezés, Bösendorfer zongora, írógépek, fotelok, szőnyegek, órák, képek, függönyök, storek, kredencek, asztalneműk, asztalok, székek, antik szekrény, varrógasztalkák, dísztárgyak, stb. eladók. Salgóné, Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 12., I. em. jobb. 1000

ERŐSHANGU zongora olcsón eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5288

TIZEDES mérleg, 1000 kgs olcsón eladó. Str. Calvin 16. 5291

FÜSZERÜZLET berendezés eladó. Erdéklődni Str. Jianu (Szőlő-u.) 8. 5287

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyeget, szervizeket, férfi ruhákat, ívehneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgr-os csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

EGYLOVAS stráfkocsi olcsón eladó. Végli Str. Ghiba Birta 26. 5280

OKTATÁS.

FRANCIÁT, nagyon olcsón tanítok, érettségire franciából előkészítok. Str. Unirei 1. 5251

INGATLAN.

30-40.000 LEI kölcsönt keresek ingatlan biztosítékkal. Címeket „Ház” jelgére az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 5296

ÜZLETEK.

TERMÉNYÜZLET november 1-ére betegség miatt átadó. Cím Dreichlinger Str. Crisan No. 10. 5295

Bankkölcsönök

1 házakra, földekre, vagy egyéb ingatlanokra, 10.000 lejtől, 1 millió lejig betáblázás mellett folyósítatok. HAASZ ALBERT Irodája Arad, Str. Eminescu (Dett Ferenő-u.) 12. sz.

UTLEVELEKRE ÉS EGYÉBB HIVATALOS IGAZOLVÁNYOKRA

FÉNYKÉPET a legjobb kivitelben, gyorsan és mérsékelt ár mellett a FOTÓRADIO FÉNYKÉPÉSZET KÉSZIT. Str. Consistoriului és Str. Mărăcești (Batthyány és Kossuth-u.) sarkán. 5025

Gramofonok varrógépek kedvező részletfizetésre kaphatók. Hanglemezekben erispi raktár. Minden vásárlásért ajándékul hallgatócsészme meg ajándékos ajándék. HAMMER ZSIGMOND és FIA Arad, Bul. Regale Ferdinand No. 27. (Morea Bani-tér.) 5145

MEGNYILT! KÉPES ELEK kőszerezeti üzlet és orvos műszertára Arad, Bul. Regina Maria No. 2. (Neuman-palota.) Saját készítményű sörvkötő és haekötő különlegességek. Gumiharianyák és bokavédők állandó nagy raktára. Orvosi műszerek, mindennemű egészségügyi és betegápolási cikkek lerakata

LEGJOBB gramofonok, hanglemezek Grozavescu énekszámai nagy választékban Sábian és Társa 5308 Arad, Str. Metianu (Forrai) 16-

Corpul Portarelor Tribunalului Timisoara No. 74-1927. portarel.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE. Subsemnatul Portarel, aduc la cunoștință publică, că în urma deciziei cu No. G. 2283-1927, al Judecătorei Lipova în favoarea lui Moise Stefanescu repr. prin dr. Tiberiu Baár avocat din Lipova pentru suma de 6130 lei și pentru spese în 2879 lei deja stabilite și cele ce se vor mai ivi de aici înainte, în fixa termen pentru efectuarea licitației pe ziua de 5 Octombrie 1927, ora 9.30 în Alios No. 255 pe când și unde se vor vinde prin licitație obiectele sequestrate și anume: cochină, sură, butoi prețuite în 14.000 lei. Lipova, la 2. Septembrie 1927. 5297 Portarel.

Corpul Portarelor Tribunalului Timisoara No. 75-1927. portarel.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE. Subsemnatul Portarel aduc la cunoștință publică, că în urma deciziei No. G. 2282-1927, al judecătorei Lipova în favoarea lui Ignatie H. Schmitzer repr. prin dr. Tiberiu Baár avocat din Lipova, pentru suma de 1262 lei capital, Interese de 12% deja 2. Aprilie 1927, și pentru spese în 310 lei deja stabilite și cele ce se vor mai stabili, se fixa termen pentru efectuarea licitației pe ziua de 5 Octombrie 1927, ora 13 în Alios No. 89 pe când și unde se vor vinde prin licitație obiectele sequestrate și anume: 1 cal, 1 iapa roșie, 1 cocie cu oșii de fier prețuite în suma de 11.000 lei. Lipova, la 2. Septembrie 1927. 5299 Portarel, delegat la Judecătoria Lipova.

Makulatura, tiszta lappéldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Irjon azonnal 50.000 nyeremény! Minden második sorsjegy nyer! Csak az osztálysorsjáték a legjobb! Csak 100.- Lej 1/8 sorsjegy, 1/4 sorsjegy 200 Lej, 1/2 sorsjegy 400 Lej, 3/4 sorsjegy 800 Lej. Ajánlunk: 10 nyolcad, 10 negyed, 10 fél vagy 10 egész sorsjegyből álló szerencseváltási csekket. AKAR ÖN IS MILLIOMOS LENNI? akkor rendeljen a kezdőhúzáshoz az osztálysorsjegyeket a HAUSCHILD és PAAP-bankháznál MARKERGASSE 14. WIEN, III., MARKERGASSE 14. Irjon azonnal

„PUCHER” cserépkályha és takaréktűzhely raktára Arad, Piata Avram Ianou (Szabadság-tér) 3. Legjobb kivitelű bel- és külföldi cserépkályhák és takaréktűzhelyek. —: Mindennemű kályhás munkálatok u. m. Atrakások, javítások, falburkolatok elvállaltatnak. Szives pártfogást kér: Stein Mórno

VIZUMOK követségeknél Utlevélhitelesítések, C.F.R. bérletek !! Künstler-vizumiroda !! Bármily ügyet vagy megbízást pontosan elintéző. Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dacia szállóval szemben.